

BOLGARSKE ČETE SO ODDALJENE SAMO ŠEST MILJ OD NIŠA.

KRALJ PETER KARAGJORGJEVIĆ SE JE PODAL NA FRONTO.

VENIZELOS BO NAJBRŽE ZOPET PRIŠEL NA KRMILO VLADE.

SRBSKA ARMADA SE V VELIKEM NEREDU UMIKA. — BOLGARI PRODRAJO PROTI PARACINU. — BITOLJU PRETI VELIKA NEVARNOST. — VROČA BITKA PRI PRILIPU. — ANGLEŽI IN FRANCOZI SE BODO KMALO PRIDRUŽILI SRBOM. — V VARNI NI NOBENEGA RUSA. — ALBANSKI SO POGNALI SRBE V BEG. — V SRBSKI ARMADI JE KAKIH DVA TISOČ ŽENSK. — GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ZAIMIS JE RESIGNIRAL. — DEMONSTRACIJE.

SAVEZNIŠKA POROČILA.

Proti Paracinu.

London, Anglija, 4. novembra. Vrhovno poveljstvo bolgarske armade v Sofiji je izdalo danes sledeče poročilo:

Na črti med Zaječarom in Paracinom stoje naše čete v ofenzivi. V dolini reke Timok smo precej napredovali. Srbski jetniki so izpovedali, da se je boj ob reki Timok udeležil tudi srbski kralj Peter in da se je pozneje umaknil.

Na ostalih frontah se ni ničesar posebnega pripetilo.

Bitolj.

London, Anglija, 4. novembra. Pri Valandevem med Strumnicom in Vardarjem se je danes vršil med Bolgari in Francozi vroč artilejski spopad. Ker zaveznikom ni drugega preostajalo, so se umaknili v velikem redu proti Petovu. Na Babuna prelazu so odbili Srbi vse sovražniške napade. Bolgari ogrožajo Bitolj in ga bodo najbrže zavzeli, če ne dobijo Srbi zadostne pomoči.

V splošnem je položaj v Srbiji sila kritičen. Kljub temu se bo pa lahko še vse obrnilo na dobro, če bodo še nekaj časa vzdržali. Zavezniki pošiljajo na fronto velika ojačenja.

Pri Krivolaku in Rabrovem.

Pariz, Francija, 4. novembra. — O položaju na Balkanu je bilo danes sledeče razglašeno: Francozi in Angleži nprestano izkrcujejo svoje čete v Solunu. Ob francoski fronti med Krivolakom in Rabrovem se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo.

Vročna bitka pri Prilipu.

London, Anglija, 4. novembra. Srbi zadržujejo Bolgare na višini Babuna, severovzhodno od Prilipa. Bitka se vrše že dva dni, pa se dosežaj ne ve, na katero stran se bo obrnila vojna sreča. V južni del Srbije prihajajo neprestano nova ojačenja.

Angleži na fronti.

Pariz, Francija, 4. novembra. — Havasova agentura je dobila iz Soluna brzojavko, da so dospeli prvi oddelki angleških čet v petek v Gjevceli. Angleži bodo baje čisto samostojno operirali.

General M. Sarraill, poveljnik zavezniških čet v Srbiji, je večeraj nadzoroval francoske čete na višinah pri Rabrovem, Gradeku in Emir Kapu ter se o njih zelo poveljno izrazil. Francoske čete se dosežaj še niso pridružile srbskim. Pri Velesu so divjali izvanredno vroči boj. Bolgari so se morali s silnimi izgubami.

V Varni ni nobenega Rusa.

London, Anglija, 4. novembra. Poročilo, ki ga je dobila Reuterjeva brzojavna agentura iz Petrograda, naznanja, da se ruske čete niso izkrcale pri Varni ter da so vse tozadevne govornice neresnične.

Srbi in Albanci.

Rim, Italija, 4. novembra. — Iz Drača prihajajo brzojavke, da so prebivalci vasi Kruševa in Suhogore napadli par oddelkov srbskih čet. Severno od Tirane se je vnela vroča bitka. Kako se je končala, ni znano. Vsi Albanci so odločno proti Srbom.

Kralj Peter.

London, Anglija, 4. novembra. Iz Aten poročajo, da se mudi srbski kralj Peter na fronti.

skri kralj Peter na fronti. Vojake poziva, da naj se še nekaj časa vzdrže, češ, da jim bodo prišli v teku nekaj dni na pomoč Francozi in Angleži.

V srbski armadi so tudi ženske.

London, Anglija, 4. novembra. Srbski vojaški zdravnik dr. Gručić je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

Ko sem se odpeljal, je bilo skoraj 2000 žensk v srbski armadi, sedaj jih je pa gotovo še več. Neke imajo na sebi navadno žensko bleko, druge pa vojaško uniformo. Mlade ženske se bojujejo ob strani svojih bratov, oziroma svojih mož. Dostop v armado jim nismo mogli zabraniti. Ženske niso bojeve. V Srbiji sploh nikdo ne pozna strahu. Vsak vojak ve, da se mora boriti do zadnjega, če hoče, da bo Srbija rešena.

Grški kabinet odstopil.

London, Anglija, 4. novembra. Iz Aten poročajo: — Zaimisov kabinet je odstopil. Poslanci so mu hoteli dati zaupnico, toda zanj je bilo le 114 glasov, proti njej pa 147.

Kralj Konstantin bo baje razpustil parlament, če bo vojna stranka poskušala postaviti na krmiло vlade bivšega ministrskega predsednika Venizelosa.

Rumunska vlada je internirala tri ruske bojne ladje, ki so plule po Donavi.

Razpust parlamenta.

Atene, Grška, 4. novembra. — Danes je resigniral Zaimisov kabinet. Malo pred resignacijo je rekel vojni minister Yanakitsas, da bi bilo boljše, če bi Venizelos ne bil navzoč, češ, da s svojo navzočnostjo žali narodno skupščino. Ministrski predsednik je nato rekel, da naj se da kabinetu zaupnico. Ker je izprevidel, da ima na svoji strani manjšino, je odstopil.

Tukajšnje časopisje, ki se strinja z Venizelosom, pravi, da bo kralj razpustil parlament, če bo vojna stranka ustrajala pri zahtevi, da naj se Grška umeša v vojno.

Zaimis pri kralju.

Pariz, Francija, 4. novembra. — Danes je sprejel grški kralj v avdienci bivšega ministrskega predsednika Zaimisa. — O čem sta se posvetovala, ni nikomur znano.

Demonstracije.

London, Anglija, 4. novembra. Nekaj tukajšnjih brzojavni agentur se sporočilo iz Aten, da so se člani poslanske zbornice takoj po odstopu kabineta zopet sestali in priredili bivšemu ministrskemu predsedniku Venizelosu velike ovacije. Po ulicah demonstrira prebivalstvo in se navdušuje za Venizelosa.

Zaimis je stal komaj en mesec na čelu grške vlade. Svoje mesto je zasedel na izrecno željo kralja Konstantina.

Prva pomoč Srbom.

London, Anglija, 4. novembra. Iz zanesljivega vira je znano, da bo Grška takoj izpremenila svoje sedanje stališče, če se Rumunska pridruži zaveznikom. Grška bi se kdaj pridružila zaveznikom, če bi se jim pridružila tudi Rumunska. Večera je sprejel grški kralj Konstantin v avdienci angleškega in francoskega poslanika, ki ter jima zatrdil, da je bila grška vlada vedno večja prijateljica zavezniških sil.

ljica Francozov in Angležev, kakor pa centralnih držav.

Grki grade železnico.

Pariz, Francija, 4. novembra. — Grki so začeli graditi železnico med Lariso in Solunom. Poročilo, da so izkrcali Rusi v Varni nekaj svojega vojaštva, ni resnično.

NEMŠKO - AVSTRIJSKO - BOLGARSKA POROČILA.

Avstrijci in Nemci napredujejo.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. Veliki nemški generalni štab je izdal sledeče poročilo:

Nemške čete so prodrle večeraj dvajset kilometrov južno od Kragujevca v okolico Kraljeva. Srbi so se silno hlabro borili, pa jim vse skupaj ni nič pomagalo.

Vzhodno od Morave se sovražnik na črti umika. Bolgarska armada pod poveljstvom generala Bojadjeva, je zavzela Valakovo in Belovac, ki leži ob cesti, katera vodi proti Zaječaru. Bolgari so večeraj zavzeli vas Kalafat, ki je oddaljena samo šest milj od Niša.

Francozi so se umaknili.

Sofija, Bolgarsko, 4. novembra. Bolgarski generalni štab poroča: Bolgarske čete, ki prodirajo s severozapadne strani, so zavzele veliko srbskih vasi z naskokom. Vse višine južno od Kraglave so v naših rokah. Pri Strumnici smo poginili v beg francoske in angleške čete. Pri tej priliki smo vjeli kakih 600 srbskih vojakov in zaplenili veliko množino vojnega materijala.

Srbi zapuščajo Niš.

Dunaj, Avstrija, 4. novembra. Grki so začeli zapuščati Niš. V mestu je le mala posadka, ki ima nalogo toliko časa zadržavati sovražnika, dokler ne odidejo iz mesta vsi prebivalci.

Turška artilerija.

Carigrad, Turčija, 4. novembra. Turška artilerija je uničila 2 zavezniški postojanki pri Kaulisat Burnu. Anatolske obrežne baterije so pregnale več zavezniških transportnih ladij, ki so nameravale izkrcati svoje čete.

Pri Dardanelah je položaj v splošnem neizpremenjen.

Cesar je čestital sultanu.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. Nemški cesar je čestital sultanu in bolgarskemu kralju, ker sta se spoprijaznila in sedaj pomagata Nemčiji. Cesar je rekel, da je to prijateljstvo zelo velikega zgodovinskega pomena.

Demoralizacija v srbski armadi.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. Iz poročil, ki prihajajo s srbske fronte, je razvidno, da je srbska armada silno demoralizirana. K Avstrijem in Nemcem pobegne skoraj vsak dan več sto srbskih vojakov. V začetku vojne so dezerterirali samo Macedonci, sedaj so pa začeli prihajati tudi vojaki iz osrčja Srbije.

Srbi se nprestano umikajo. Ko so prišli Nemci v Kragujevac, niso v hišah skoraj ničesar dobili. Srbi so odpeljali vse, kar je bilo količkaj vredno seboj.

Zveza med Višegradom.

Dunaj, Avstrija, 4. novembra. Avstrijski generalni štab je izdal danes sledeče poročilo:

Z zapadnih bojišč.

Boji v Champagne.

Nemci poročajo, da so trdno zasedli eno točko v francoski fronti v Champagne.

FRANCOSKO POROČILO.

Drugače se pa poroča le o artilejskih bojih skoro na celi fronti v Franciji.

Pariz, Francija, 4. novembra. — V popoldanskem poročilu se poroča o bojih z ročnimi granatami v zakopih na cesti, ki vodi v Lille, južozapadno od Neuville-St. Vaast. V Champagne so zavzeli Francozi del zakopov v bližini farme Chausson, katere so prejšnji dan izgubili, in sicer kljub velikemu odporu Nemcev, ki so uporabljali požigalne bombe.

V večernem poročilu se glasi, da so Francozi obstreljevali nemške pozicije pri Lombaertzyde v Belgiji.

Istotako so se vršili ostri artilejski boji v Artois, v gozdu Givenchy in južno od reke Somme. V Champagne se je nadaljevalo celi dan z boji pri farmi Chausson, in sicer z menjajočim se uspehom, med grčem št. 199 in Maison de Champagne.

Sprva se je Francozom posrečilo vreči Nemce iz vseh zakopov, katere so prejšnji dan izgubili, pri poznejšem ostrem protinaskoku Nemcev pa se je slednjim posrečilo zopet zasedi del zakopov, katere so ravnokar izgubili.

V Vogezih so se zopet pričeli artilejski boji pri Violy.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. — Oficijsko se poroča, da so zavzeli Nemci severno od Massiges 800 metrov francoskih zakopov. Ujelo se je dva častnika in 25 mož, dočim se je ostanek Francozov ubilo tekom bojev v zakopih.

Dnevne izgube Angležev.

London, Anglija, 4. novembra. V danes objavljenem seznamu izgub se navaja imena 87 častnikov ter 2234 mož. Med temi je bilo ubitih 28 častnikov in 312 mož.

Rim o uspehih.

Rim poroča o uspehih ter pravi, da so dobili Avstrijci v zadnjem času ojačenja.

Rim, Italija, 4. novembra. — Glasom današnjega oficijelnega poročila so dobili Avstrijci na soški fronti velika ojačenja, da se morejo zoperstaviti mogočni (?) italijanski ofenzivi.

Tekom bojev na zapadnem bregu Soče, v bližini Podgorice in Zagore so Italijani nadalje napredovali.

Na kraški visoki planoti, kjer so glasom poročila avstrijske pozicije posebno močne, so zavzeli Italijani par zakopov.

Smrt vnuka znanega pivovarja.

Vnuk newyorškega pivovarja, Georga Ehreta, poročnik Fritz Stangen, je podlegel ranam, katere je dobil na bojnem polju.

Južno od Avtoveca smo odbili vse sovražniške napade. Armada generala Kojevsa prodira mimo mesta Požega. Armada, ki se bori pri Ušici, je z ono, ki je pri Višegradu, v neposredni zvezi.

Sovražnika smo poginili z vseh višin, ki se nahaajo južno od Čačaka. Neki bolgarski oddelki je prodrl do Boljeve, jugozapadno od Zaječarja. Bolgari so pri Pirotu precej napredovali.

Angleži na Galipolisu.

Pariz, Francija, 4. novembra. — Poročilo, da so vso Angleži odšli z Galipolisa, je neresnično. Havasova agentura je dobila baje iz zanesljivega vira poročilo, da se pripravljajo rusko brodovje na splošen napad na maloazijsko obal.

Z istočnih bojišč.

Rusi vrženi nazaj.

Nemci poročajo, da so zopet zavzeli vas Mikuliški, katero so preje zasedli Rusi.

BOJI PRI SIENKOVICAH.

Armadi generalov Linsingena in Bothmerja poročata o uspehih. Nad 4000 jetnikov.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. — Glede položaja na ruski fronti se je danes oficijelno sporočilo: Armadna skupina maršala Hindenburga: — Bitka pred Dvinskem in Garbunovko se še vedno vrši. Zopet smo zasedli vas Mikuliški, katero so nam preje odvzeli Rusi.

Armadna skupina generala Linsingena: — Potom nenadnega napada so nam Rusi skušali odvzeti vas Kuchocka-Bola. Napad se je izjalovil ter smo jih poginili ven. Istotako so se izjalovili poskusi Rusov, da zopet pridobe izgubljene pozicije zapadno od Cartorysk. Število v teh bojih ujetih Rusov znaša 5 častnikov in 1117 mož. Zaplenili smo tudi enajst strojnih pušk.

General Bothmer nadaljuje s svojimi boji pri Sienkovicah. Dosedaj je ujel že preko 3000 Rusov.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 4. novembra. — Vojno ministrstvo je izdalo danes poročilo, iz katerega je razvidno, da se je odbilo ruske naslake ob Strypi in Styru.

Težka kazen za generala.

Moskva, Rusija, 4. novembra. — General Grigorijev je bil obsojen na 15 let ječe, ker je predal trdnjavo Kovno Nemcem, kljub dejstvu, da je bilo zadosti provijanata, vsled česar bi se mogla trdnjava dalj časa držati.

Predsednik Wilson o oboroževanju.

Predsednik Wilson je imel večeraj na banketu Manhattan kluba v New Yorku nagovor, v katerem je obrazložil vojaški program, katerega namerava predložiti kongresu v sprejem. Rekel je, da je bila Amerika še pred kratkim časom zaposlena s svojimi notranjimi zadevami. Sedanja svetovna in strašna vojna pa je spravila na površje vprašanja, na kojih rešitev dosedaj niti misli nismo. Nadalje je rekel predsednik, da smo bili v zadnjem letu priča dogodkov, o katerih se nam dosedaj niti sanjalo ni in katere smo smatrali za nemogoče. Cela Evropa je v ognju in besedo ima le kruta sila. Vseled tega pa se oglašajo v naši domači deželi glasovi ki vprašujejo, če je dežela pripravljena na eventualen napad, vsled katerega bi lahko izgubili svojo narodno eksistenco ter možnost nadaljnjega razvoja. Nikomur ne bo padlo v glavo misliti, da hočemo napram kateremu koli narodu uporabiti silo. Naj še tako povečamo svojo armado in mornarico, državniški celega sveta so lahko prepričani, da nas ne vodijo pri tem niti politične, niti mednarodne ambicije.

Misija Amerike v svetovni zgodovini je ona miru in dobre volje med ljudmi. Kljub temu pa se smatramo upravičenim pripraviti se na to, da varujemo svoje pravice ter vzdržanje svoje neodvisnosti.

V nadaljnjem je obrazložil predsednik svoj program, glasom katerega naj bi se povečalo redno armado Združenih držav le za toliko, kolikor potrebuje služba na Filipinih, Havajskem otočju in na Porto Rico. Drugače pa naj bi se tekom prihodnjih treh let dvignilo armado 400.000 mož in sicer v letnih oddelkih po 133.000 mož, ki se bodo obvezali za triletno službo z nato sledečo rezervno štiri let. Te armade pa ni treba smatrati stalnim ter ne bo izgubila sedaj obstoječa milica ničesar na vrednosti.

Mirovna pogajanja?

Oficijelni dementi.

Italijanski poslanik v Washingtonu je oficijelno dementiral vest o mirovnih pogajanjih.

DEMENTI BUELOWA.

Italija baje ni obnovila dogovora, da ne bo sklepala separatnega mira.

Washington, D. C., 4. nov. — Italijanski poslanik je izdal danes po naročilu svoje vlade kategoričen dementi, v katerem se glasi, da ni italijanska vlada vpriporila dosedaj še nobenih poskusov, da bi razpravljala o sklepanju miru. To objavo se razlaga iz dejstva, da se ni pridružila Italija zavezniškom, ko so ti pred kratkim ponovili svojo medsebojno obljubo, da ne bodo sklenili separatnega mira. To obljubo so ponovile Anglija, Francija in Rusija ob času objave Japonske, da se pridruži temu sklepu.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. — "Norddeutsche Allgemeine Ztg." izjavlja, da bi bilo predčasno govoriti o kakih mirovnih pogojih.

Vesti se vzdržujejo.

Amsterdam, Holandsko, 4. nov. — Iz Berlina došla poročila glede direktnih mirovnih pogajanj med Nemčijo in Anglijo najdejo tukaj vere, dasiravno se jih oficijelno dementira.

Dementi Buelowa.

Luzern, Švica, 4. novembra. — Knez Buelow je danes izjavil, da ni njegove navzočnosti v Švici spravljeni v zvezo s kako mirovno mislijo. On je tudi zagotovil, da ne bo šel niti v Madrid, niti v Washington, da predloži kralju Alfonzu in predsedniku Wilsonu mirovne pogoje Nemčije. Tudi je dementiral vest, da se hoče posvetovati s papeškim delegatom glede sestave mirovnih pogojev.

Buelow je izjavil, da mora po njegovem mnenju izvojevati Nemčija to vojno z orožjem in roki. Tekom osmih dni njegovega bivanja v Luzernu je hotel Buelow v spremstvu svoje žene in barona Stockhamerna, bivšega bavarskega zastopnika pri Vatikanu, redno na sprehod ter ni imel nobenega sestanka s katerokoli odlično tujo osebo, ki bi prišla glasom vesti sem z namenom, da se posvetoje z Buelowom.

Italija vezana s pogodbo?

Rim, Italija, 4. novembra. — "Messaggero" poroča, da je Italija istotako priznala pogodbo, katero so obnovili zavezniški dne 5. septembra in glasom katere ne sme nobena zavezniška država skleniti separatnega mira.

Nova sibirski železnica.

London, Anglija, 4. novembra. Glasom nekega poročila iz Petrograda se bo danes otvorilo Altajsko železnico v centralni Aziji in sicer štirinajst mesecev prej kot se je pričakovalo in kot je bilo proračunano. Železnica je dolga 500 milj ter je bila zgrajena s privatnim kapitalom, da se odpre bogate zaklade v onih delih Sibirije, ki so bili dosedaj nedostopni.

Omejeno poročevanje.

London, Anglija, 4. novembra. Poročevalce "Daily News" v Hagu poroča, da se je vsled posredovanja nemških vojaških oblasti naprosilo vse inozemske poročevalce, da podpišejo dokument, v katerem so se zavezali, da ne bodo priobčili ničesar začelnega glede Nemčije. Večina poročevalcev je podpisala ta dokument, da se ne izpostavijo nevarnosti, da se jih izžene iz dežele.

Glede mornarice je izjavil predsednik, da jo je treba izpopolniti, da bo stala na isti višini z onimi drugih svetovnih sil.

Poslanica v Londonu.

Besedilo ameriškega protesta na angleško vlado se bo objavilo najbrž v ponedeljek.

Washington, D. C., 4. nov. — Protestno poslanico Združenih držav proti omejevanju nevtalne trgovine od strani Anglije je sprejel večeraj ameriški poslanik v Londonu ter jo bo glasom poročil iz Londonu predložil jutri angleškemu zunanjemu uradu. Najbrž se bo besedilo poslanice v ponedeljek istočasno objavilo v Angliji in Združenih državah. Kopije protestne note se bo jutri izročilo angleškemu in francoskemu poslanstvu, kar želita oba poslanstva ter je tudi navada državnega departamenta. Francijo se smatra v isti meri odgovorno kot Anglijo, ker sta obe vladi izdali skoro identične odredbe glede blokade Nemčije.

Tukaj prevladuje naziranje, da povdarja poslanica na energičen način pravice Združenih držav in da bodo s poslanico zadovoljni tudi oni krogi, ki vedno povdarjajo, da noče vlada Združenih držav nastopiti proti Angliji na isti način kot je nastopila proti Nemčiji.

Villa proklamiral novo glavno mesto.

Naco, Ariz., 4. novembra. — General Franceseo Villa je proklamiral danes Naco, Sonora, za glavno mesto Mehike. Dospel je tjakaj s predno stražo svoje ustaske armade, potem ko se je moral umakniti po bojih pri Agua Prieta.

Mesto Naco bo služilo od sedaj naprej kot postojanka za proviantiranje njegove armade. Washington, D. C., 4. nov. — V vojni departament je dospelo danes daljše poročilo generalnega majorja Funstona glede ranjenja Amerikancev v Douglas na ameriški meji. General oporeka prvotnim poročilom, da so za strele odgovorni ljudje Ville, temveč pravi, da so bili Carranzisti, ki so streljali na Amerikance.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bodo sprejemali kljub vojni Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam namenjajo, da se denarne pošiljave ne plačujejo v južni TIROLSKI na GORIEKEM DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kalta dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo na njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri lokite natančno Vaš naslov in osebo, kateri se ima izplačati.

C e n e:		K.	
5....	1.50	120....	18.60
10....	2.40	130....	20.15
15....	3.30	140....	21.70
20....	4.20	150....	23.25
25....	5.10	160....	24.80
30....	6.00	170....	26.35
35....	6.90	180....	27.90
40....	7.80	190....	29.45
45....	8.70	200....	31.00
50....	9.60	250....	38.75

GLAS NARODA

(Dnevno izdaje.)
 Published and printed by the
 Slavonic Publishing Co.
 (Incorporated in U.S.A.)
 100 East 42nd Street, New York City, N. Y.
 LOUIS BENEDEK, Treasurer.
 Place of Business of the corporation and
 address of above officers:
 100 East 42nd Street, Borough of Man-
 hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto valja list za Ameriko in
 Canada \$3.00
 za leto na mesto New York 1.50
 za leto na mesto New York 2.00
 za leto na mesto New York 2.50
 za leto na mesto New York 3.00
 za leto na mesto New York 3.50
 za leto na mesto New York 4.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
 izveniški nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Printed every day except Sundays and
 Holidays.
 Subscription yearly \$3.00.

Adm. Classific. of agreement.
 Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Postage paid at New York City, N. Y.
 Postage paid at New York City, N. Y.

Če bo prepovedano oprevati le-
 pote slovenske domovine, bo
 kmala zatem tudi prepovedano
 govoriti slovenski in narod se bo
 moral potujiti ali se pa izseliti.
 Slednje pa je srčna želja gradite-
 ljev nemškega mostu do Adrije.
 Justitia regnorum fundamen-
 tum, — ali hrvaški: Tužna nam
 majka!

Dopisi.

Thomas, W. Va. — Delavske
 razmere so take, kakor povsod.
 Akoravno se vsak dan dela, je za-
 služek le majhen. Sem ne svetju-
 niku nikomur hoditi za delom, ker
 dobrega prostora skoraj ni moge-
 če dobiti. — Na društvenem po-
 lju stojimo, kakor megla v temni
 noči. Rojaki in rojakinje, pristoi-
 pite k društvu, da ne boste v slu-
 čaju nesreče gledali skozi prste. —
 Gospa Storklja se v naši naselbini
 precej pogosto oglašala. Pred krat-
 kim se je oglašila pri Rusovi in
 Fortunatovi družini in ji obda-
 rila s krepkimi hčerškama. Če bo
 šlo tako naprej, ne bo fantom ni-
 koli zmanjkalo deklet. Moje iskre-
 ne čestitke! — Poročevalec.

Lincoln, Ill. — Odstopite mi
 malo prostora v vašem cenjenem
 listu, da ne bodo drugod mislili,
 da spino tukaj kakor vojska kra-
 lja Matjaža. Veselo novico vam
 sporočim danes, toda žalostno za
 one, ki še vedno sami tava po
 tem božjem svetu. V zakonski ja-
 rem sta stopila Juri Stršak, doma
 od Sv. Petra na Štajerskem, in
 Alojzija Gorenc. Hvala vsem, ki
 so nas tako lepo sprejeli na nevest-
 inem domu. Pili in plesali smo,
 da se je kar kadilo. Ženin in ne-
 vesti želimo, da bi imela toliko me-
 denih tednov, kolikor kapljice je
 bilo v tistem sodu v kotu. Jaz sem
 se bil v sod tako zaljubljen, da sem
 postal na poti proti domu kar na-
 enkrat inženir. Tako sem meril
 cesto, da je bilo veselje. — Poro-
 čevalec.

Reliance, Wyo. — Iz te nase-
 bine so dopisi zelo redki. Delav-
 ske razmere so se zadnji čas malo
 izboljšale, dobre pa še vedno niso.
 Delamo pet dni na teden, zasluži-
 mo pa toliko, da se preživimo.
 Slovencev nas je precej tukaj;
 večinoma vsi smo pečlarji. Če se
 bo kaj posebnega prigodilo, bom
 še sporočil. Pozdrav! — Frank
 Seljak.

Odlomki iz pisma.

Nekemu naročniku Glas Na-
 roda poročam njegova soproga:
 Hčerka in 14letni T. sta nevar-
 no bolna. Vojaški zdravnik upa,
 da prvi okreva, za drugega pa
 zmigava. Da jima že vsaj enkrat
 napravim boljšo juho, sem iskala
 po vseh trgovinah in pri sosedih
 1/4 kilograma bele moke (od Veli-
 kenoči je že nismo videli), pa za-
 man. Naš živčev je le krompir in
 malo koruzne moke, po 72 vinar-
 jev. Več se je ne dobi kot četr-
 kilograma. Riž je po štiri krone,
 olje po štiri krone osemdeset vi-
 narjev, petrolej po osemdeset vi-
 narjev, meso po štiri krone, sla-
 nina po sedem kron kila. Pisala
 bi ti še mnogo, pa... Misli si le,
 da se nam tukaj prav dobro godi,
 vendar nam pošlji čimprej in čim-
 več moreš. Kaj pa k temu praviš:
 Vse tri sestre D., K. in L. so sedaj
 doma. V. je pa na pragu. Pozdrav!

(D., K. in L. so: draginja, kuga
 in lakota; V. je vojna. Opomba
 naročnika, ki nam je pismo po-
 slal.)

Iz Avstrije.

88 Avstrijcev pobegnile.

Posrečilo se je 88 avstrijskim
 vojnim ujetnikom pobegniti iz ru-
 skega ujetništva iz turkestanke-
 ga mesta Taškenta, kjer je tudi
 mnogo Slovencev, v perzijsko
 glavno mesto Teheran. Med njimi
 se tudi nahaja eden stotnik in
 eden zdravnik. Ubegli so nastan-
 jeni v avstrijskem konzulatu v
 Teheranu.

Zepetno prebiranje črnovojnikov.

Odrečilo se je zepetno prebira-
 nje črnovojniških zavezancev, ro-
 jenih v letih 1873 do vstevskega
 leta 1877, kakor tudi letnikov
 1891, 1895 in 1896. Vsi možki teh
 letnikov se morajo zglastiti pri ob-
 čini. Prebiranje se bo vršilo do 6.
 novembra 1915. Vpoklicani pa bo-
 do pod orožje okoli 15. novembra.

Tretje vojno posojilo.

Avstrijska vlada namerava raz-
 pisati tretje vojno posojilo. Tudi
 na Ogrskem se razpiše enako voj-
 no posojilo.

Črni čevlji se odpravijo.

Vojno ministrstvo je odredilo,
 da se odslej za vojaštvo ne sme
 več izdelovati čevljev iz črne-
 ga, ampak samo iz rjavega usnja.

Dva cesarja bobra.

Slikarju Petersu v kraju Swest
 v Prusiji se je podil sedmi sin. Za
 bobra sta bila naprošena avstrij-
 ski cesar Franc Jožef in nemški
 cesar Viljem. Oba sta se izjavila,
 da ugodita prošnji. Oče je Avstri-
 jec in se nahaja na bojišču.

Lov na belega medveda.

Ravnateljstvo zverinjaka v Bu-
 dimpešti je obsodilo na smrt ve-
 likega belega medveda Bosko, ki
 se nahaja v zverinjaku, ker je
 prehrana tega medveda združena
 s prevelikimi stroški, kajti živi se
 le samo od ribjega olja. Ravnat-
 eljstvo je razpisalo na dražbi lov
 na medveda. Le tisti lovec, ki bo
 ponudil največje svoto, bo smel
 ustreliti belega medveda. Za pla-
 čilo in za spomin bo pa dobil belo
 kožo ustreljenega medveda.

Poglavar ogrskih ciganov umrl.

V Hipelau na Nižje-Avstrij-
 skem je umrl poglavar ogrskih ci-
 ganov, cigan Karol Fröhlich v sta-
 rosti 60 let. Pogreba se je udele-
 žilo na stotine ciganov, ki so me-
 tali v grob umrlega poglavarja
 razne novce: iz bakra, nikla in
 srebra.

Pod oljko in lavorom.

Zapiski iz solne Italije.

Spisal dr. Evgen Lampe.

CAMALDOLI.

(Nadaljevanje.)

Sedel sem na beli marmor in
 brat poleg mene. Dolgo sivo bra-
 do je molče oprl ob dlan in mirno
 gledal predse, pas mu je segal do
 tal in bosa noga je gledala izpod
 kute.

"Ali vas je mnogo redovnikov
 v samostanu, fra Alessio?" sem
 ga vprašal.

"Dvanajst nas je še", je odgo-
 voril fra Alessio, "včasih nas je
 bilo mnogo več. Tam so celice re-
 dovnikov." In pokazal je na ob-
 židano naselbino, iz katere so gle-
 dale nizke hišice. "Vsak redovnik
 ima svojo hišico in nekaj zemlje.
 Samo v cerkvi se snideemo k božji
 službi."

"Vi ste benediktinskega reda,
 ali ne? Vaš red se je menda odec-
 pil in ima svojega generala. Ali
 imate še več samostanov?"

Pokazal je s prstom:

"Tam ob vznožju Vezuva vidite
 strm rob. To je drugi Camaldoli,
 iz kapuanske ravnine se dviga
 tretji Camaldoli. Čez morje se vi-
 dimo in se vsak dan v duhu po-
 združujemo."

In začel mi je pripovedovati
 zgodovino svojega reda. Govoril
 je tiho, počasi, brez naglasa, le
 oči so se mu včasih zablistale in
 brada se mu je potresala.

"V Ravenni je živel sveti Ro-
 moaldo, sin vojvodske rodbine
 Honesti. Njegova mladost ga je
 zapeljala, da je v bogastvu in v
 bojni sreči iskal zadovoljstva,
 sreče in slave, a duša mladeničeva
 je hrepnela po višjem. Boril se je
 sam s seboj, delal dobre sklepe in
 iskal pot iz svetle zlobe do mirne
 dežele kraljestva božjega, a vsik-
 dar ga je moč teme potegnila na-
 zaj. Tako je v nestalnih mislih do-
 segel dvajseto leto. Tedaj se je pa
 njegov oče Sergio sprl s sorodni-
 kom in se hudo sporekel z njim
 zaradi nekega zemljišča. Poklical
 ga je na dvoboj in prisilil svojega
 sina, da mora biti navzoč pri
 boju. Romoaldo se je branil, a oče
 mu je zagrozil, da ga razsedini,
 ako ne uboga. Romoaldo se je
 vdal in po dvoboju je oče zabolal
 svojega sorodnika. Prelita kri je
 pretresla mladeniča in ni našel
 več pokoja, ker je vedel, da je so-
 skriv žalostnega zločina. Nemirna
 vest ga je gnala z doma in prišel
 je na Monte Casino, da dela tam
 štirideset dni strogo pokoro. Ob
 kruhu in vodi se je pokoril in pre-
 mišljeval, kako naj uredi svoje
 življenje. Prosil je, naj ga sprej-
 mejo v benediktinski red. Obkelel
 je redovno haljo, a sprejel tudi
 duha sv. Benedikta. Takrat pa v
 samostanu menihi niso želeli po-
 praviti svojega svetega očeta. Morda
 se jim je predbro godila, kaj
 jaz vem? Romoaldo je to bo-
 lelo, in ko ni mogel svojih bratov

pregovoriti, da bi natančno držali
 redovna pravila, je zapustil z opa-
 vito dovoljenjem Monte Casino
 in je šel v Benetke. Tam blizu je
 živel bogaboječ samotar Marin in
 s tem se je združil, da skupaj ži-
 vita po evangelijskih svetih. Pri-
 družili so se jima enakomiselnici
 tovariši in ti so Romoaldo izvolili
 za svojega predstojnika. Šel je v
 Španijo in se bosonog z učenci
 vrnil v Italijo, živel je v samotni
 ali ustanavljal samostane. Gnalo
 ga je na Ogrsko, da tam oznanju-
 je evangelijske resnice in ljubezni
 in vrnivši se v Toskani, ustanovil
 prvi Campus amabilis — ljube-
 zivno naselbino, od katere se ime-
 nujemo naši samostani Camaldoli.
 To je bilo leta 1012. Naš ljubi oče
 san Romoaldo je ljubil samotne,
 divje romantične kraje z visokimi
 gorami, daleč proč od bogatih in
 razkošnih mest, kamor ne sega
 mehkužno bogastvo in slavohelepe
 samopridnih ljudi. V bogatih do-
 linah se plazi lena pregreha, in v
 trgovskih mestih se ljudje prega-
 njajo in zatirajo zaradi zlatega
 dobička. Zato je pa naš oče san
 Romoaldo hrepel po skalnatih
 višinah in je bežal iz težke megle
 in od lenih rek v čisti zrak nebe-
 stinskih gor in mrzlim studenecem
 in duhtečim gorskim rožam v po-
 nižnem grmičevju. Glejte, kako se
 lepo vidi svet z naših višin! Samo
 to, kar je krasnega in božjega na
 njem, govori k našemu srečju, grda
 pregreha pa izginja v daljavi. V
 drobni velikega mesta se prerivajo
 umazane strasti s sovraštvom in
 krivico, z daljine, sinje gore pa vi-
 diš le njegovo lepoto in čisti Boga,
 ki je dal človeku moč tako
 krasna dela ustvarjati. Šel je naš
 ljubi oče san Romoaldo med naj-
 višje gore in na najbolj nepri-
 stopni skali je zgradil pet koč za-
 se in za svoje brate — vsakemu
 eno, da se ne bi motili v svojih
 velikih in svetih mislih. Mesa in
 vina niso pokusili, le čiste gorske
 vodice in rastline so jih hranile in
 nebeske tiče so jim prepevale.
 Vsak je obdeloval svoj skalnati
 košček zemlje, noč in dan so se
 šajali, da pevajo Bogu hvalo vi-
 soko nad zemljo blizu praga ne-
 beskega. O campo amabile, dolece
 Camaldoli!"

Sanjavo je gledal v daljino in
 med prsti je vrtel svoj rožni ve-
 nec.

"Časi se izpreminjajo", pri-
 pomnil, "in tudi vaš red je ob-
 čutil njihovo nevoljo."

"Da, tukaj je bila včasih ena
 glavnih naših naselbin. Poglejte
 tukaj to strmo pobočje, ki je zdaj
 zapuščeno in slabo obdelano! Tu
 je bil gozdič našega samostana z
 oljčnimi nasadi in lepimi vino-
 gradi. Vse so nam vzeli, rekli so,
 da smo prebogati — kaj jaz vem?
 Zdaj sprejemamo milodare od
 tujecev, ki prihajajo sem gledat
 prirodno lepoto. Samo varuhi smo
 in v vlada pravi, da je vse njeno.
 Ali želite, da vam pokažem posa-
 mezne kraje?"

In začel mi je navesti vasi in
 mesta, gore in otoke.

(Dalje prihodnjici.)

Protest proti visokim cenam su-
 rovega masla.

London, Anglija, 4. novembra.
 Amsterdamski poročevalec 'Daily
 Express' poroča o nemirih v
 Chemnitz, kjer je dne 2. novembra
 600 žensk protestiralo proti visoki
 cenam surovega masla.

Ženske so se postavile pred vrata
 mlekarne, iz katere je baje pri-
 šlo šest mož z biči, da preženejo
 ženske. Slednje pa so pričele bom-
 bardirati možke s steklenicami,
 vsled česar so se morali umakniti.
 Sledile so druge demonstracije,
 tekom kojih se je razbilo okna
 mlekarne. Konečno so mestne ob-
 lasti zaplenile vse zaloge surovega
 masla v tem mestu.

Olajšanja za vojake.

London, Anglija, 4. novembra.
 V poslanski zbornici je predlagal
 baron Sir Alfred Boyd zakon-
 o, ki olajša plačevanje najemnin
 in premij za zavarovanje naj bi
 se suspendiralo ter tudi plačevanje
 obresti na hipoteke ter slične
 obligeacije.

Vojni stroški Italije.

Glasov berlinske oficijelne ce-
 nitve znašajo mesečni vojni stro-
 ški Italije proti Avstriji 1.000.000.
 000 lir. Potemtakem je izdala Ita-
 lija v celem nad 600.000.000.000
 lir. Nadalje se izjavlja, da se je z dve-
 ma vojnima posojiloma pokrilo
 konj četrtino te svote. Kakor
 znano je posodila Anglija 1000.
 000.000 lir in novi davki na prina-
 šajo več kot 50.000.000 lir.

Upor na otoku St. Thomas.

Washington, D. C., 4. nov. —
 V državni departmet je dospe-
 lo danes poročilo ameriškega kon-
 zula na otoku St. Thomas, v dan-
 ski zapadni Indiji, v katerem se
 glasi, da se je tam v kali zažuš-
 lo upor, ki je pretil izbruhniti.

Angleži zasedli mesta v Kame-
runu.

London, Anglija, 4. novembra.
 Kolonijalni urad je danes objavil,
 da so zasedle angleške čete, ki o-
 perirajo iz Nigerije Bamunda in
 Sanyo v Kamerunu.

Imam v zalogi

MOHORJEVE KNJIGE

za leto 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka
št. 17.
4. Zgodovina slovenskega naro-
da, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zv.
6. Trojka, povest, namesto mo-
litvenika.

En iztis knjig po pošti stane
 \$1.50, za naročnike v Pittsburghu,
 Clevelandu in Chicagu pa samo
 \$1.30 ker v teh mestih imam za-
 loge. Sprejemam tudi udinno za
 prihodnje leto, ki znaša samo en
 dolar.

ALOIS SKULJ,

P. O. Box 1402, N. Y. City.

Rad bi izvedel za prijatelja FRA-
 NA DREMELI. Pred šestimi
 leti je bil tukaj v Bloetou, Ala.,
 potem je bil v Lincoln, Ill., in
 zdaj ne vem, kje se nahaja. Imam
 mu veliko sporočiti za-
 radi njegovega posestva tukaj
 v Bloetou. Zatorej prosim, če
 kateri izmed rojakov zna za
 njegov naslov, da mi ga blago-
 volji naznaniti, še boljše je pa,
 če se sam javi. — Mike Brilli,
 Box 211, Bloetou, Ala.
 (5-6-11)

Iščem se rojaka MARKA KOZ-
 MUS. Kdor izmed rojakov ve
 za njegov naslov, naj ga javi
 na naslov: "Priatelj", c/o
 Glas Naroda, 82 Cortlandt St.,
 New York, N. Y. (5-8-11)

ŽENSKA

dobi dobro stanovanje s hrano ali
 pa brez pri: Mrs. Yurich, 425 E.
 15th St., New York, N. Y.
 (2x 5-8-11)

Iščem svojega svaka ANTONA
 LISAC. Doma je iz vasi Gostel-
 laz, pošta Brod na Kulpi na Hr-
 vatskem. V Ameriki biva že ka-
 kih 9 let. Pred 7. leti je bival
 v Pittsburghu, Pa., in od takrat
 ne vem nič več za njega. Prosim
 cenjene rojake, če kdo ve, kje
 se nahaja, da mi javi, ali naj se
 pa sam og

Avstrija in Italija.

V BLIŽINI TRŽIČA SE VRŠE LJUTI BOJI. — POPIS KOROŠKEGA BOJIŠČA. — ITALIJANSKI LETALEC NAD TRSTOM. — MNENJE ITALIJANSKIH ČASTNIKOV. — ITALIJANI SE PRAVLJAJO NA ZIMSKO KAMPANJO. — ČASOPISJE POZIVA LJUDI, DA NAJ SE PRIPRAVIJO NA OBRAMBO. — ITALIJI PRIMANJKUJE ČASTNIKOV.

Boji okoli Tržiča.

Pretekle dni so se vršili ljuti boji okoli Tržiča. Naša artilerija je bila prisiljena neki industrijski etablisement v Tržiču zažgati, ker so Italijani postavili tje zalogo municije. Na Doberdobski planoti se italijanska artilerija ni trudila več tako, da bi zadevala naše järke, marveč je streljala z veliko potratno municijo zadaj za järke, misleč, da zadene tam poveljstva, järke trenja in kolone. Doseženi rezultat ni v nobeni primeri s potrošeno municijo. Tudi delavnost italijanskih letalcev nad Primorjem in Trstom je ponehala precej. Pred tedni je vrigel neki zrakoplovec znani D' Annunzijeve manifest na Trst, ali se je odstranil hitro, ne da bi bil vrigel kako bombo na mesto. Večji del zračnega prebivalstva, ki je bilo zbežalo, se je vrnilo.

Važnost koroškega bojišča.

Koroška je v sedanji vojni igrala razmeroma skromno vlogo in od koroške meje ni bilo še nikakega senčnega poročila. Morda bi raditega kdo sodil, da prihaja Koroška v vojnem oziru manj v poštev, kakor soško ozemlje ali Tirolsko. Geografska figuracija dežele bi skoro potrjevala to, češ, saj so Alpe, ki meje proti Italiji, branik, čez katerega ne morejo Italijani. V resnici pa je Koroška bojišče najmanj toliko važno, kakor ono ob Soči in ob tirolski meji; kajti ako bi se sovražnik postal Celovške kotline, bi nam zadal mnogo obširnejši udarec, kakor s forsiranjem soške črte ali morda z zavzetjem Tridenta, dasi bi bili tudi takti sovražnikovi uspehi za nas težki. Ako bi vdrl sovražnik na Koroško, bi se nahajal mnogo bližje središču države in bi je ogrožal mnogo resneje, kakor pa v čisto ekscentrično ležeči Tirolski. Iz Celovca pot na Dunaj razmeroma ni več tako dolga in kar je še večjega pomena: razmere ozemlja ne nudijo obrambi niti z daleka več takih prednosti, kakor na južno-zapadni meji Koroške. Potem treba se računati s tem, da široka, pomožnih virov vseh vrst polna koroška jezerska kotlina bi nudila sovražniku naravnost idealen prostor za zbirališče njegove armade in s tem najboljše priliko, da od tam udari na nas z vso silo.

To vedo prav dobro Italijani, zato se trudijo trdovratno, da bi se polastili tega vojaškega Kanakana; zato njihova artilerija tako ljuto napada utrdbे pri Naborju, na Predelu, pri Boven, kajti ti fortii zapirajo obe cesti, ki vodita z italijanske meje v Tržič. Italijani segajo po ključu, ki naj jim odpre deželo Koroško. Potratili so toliko municije, da zgodovina ne pozna kaj takega, ali dosegli niso doslej niti enega znatnejšega uspeha. Mrtvo kamenito zidovje utrdb bi bilo morda že padlo, ali za njim je živo zidovje, iz mesa in krvi, katero bi morali premagati, ali tu se je italijanska toča vedno odbila in tako bo tudi v bodoče.

Takega mnenja je tudi koroško prebivalstvo. Spočetka vojne so se dobili ljudje, ki so mislili, da bodo Italijani v malo dneh ob Vrbskem jezeru, ali poteklo je že več nego četrtnoletje, pa so tam, kjer so bili.

Kaj so mislili italijanski oficirji. Vojni poročevalci berlinskega "Lokalanzeigera" je govoril z nekim italijanskim oficirjem, katerega so pred kratkim Avstrijci vjeli. Rekel je med drugim: Cadorna je velika avtoriteta na vojaškem polju. Ne verjamem, da bi kralj dopustil, da pade Cadorna. V italijanskih oficirskih krogih je opažati neko nervoznost. Upali so, da se vojna obrne odločilno do septembra, do dotle na kakem mestu predno fronto. Vedo, da v bližnjem času izostanejo vojne operacije na Tirolskem in na Koroškem po večini vsled zime. Ali dovoljuje relativno krajša soška fronta uspešnejši razvitek ofenzive, kakor je bilo to doslej, je

vprašanje. Mi smo mislili, da naša artilerija ob Soči izvaja odločitev, kajti nismo si mogli predstavljati, da pripelje Avstro-Ogrska na to fronto nove topove. Mislili smo, da so njeni topovi tekom enoletne vojne obilo trpeli in so izgubili svojo preciznost. Tudi se nam je zdelo nemogoče, da bo postirala topove na višinah severnega krila soške fronte. V vsem tem smo se grozno motili....

Neki drugi italijanski vjeti oficir je rekel glede na boje na Tirolskem: — Vaši ljudje stojte gori na svojih mestih še trdnjeje kakor skale. Mi že vemo, da so naši napadi le dirka v smrt....

Italija pred zimsko vojno.

Italija se nahaja v velikih nepravilnih gladih na zimsko vojno. Nima premoga, denarja, žita, sedaj prihaja težka skrb, kako opremiti čete za zimo. Uradni krogi javljajo sicer, da je vlada že preteklo zimo ukrenila vse potrebno za zimsko vojno, ali kmalu nato je moral priznati, da je govoril Salandra o tem vprašanju z glavnim intendantom armade, generalmajorjem Alfierijem, torej se briga Italija šele sedaj za zimsko opremo svojega vojaštva. Rešitev tega vprašanja je jako težka.... Treba se zamisliti v razpoloženje, v katerem je pričela Italija vojno z Avstrijo, pa se pride do zaključka, da Italija niti mislila ni na vojno pozimi. Ne samo v taboru vojnih hujskačev, ampak tudi na merodajnih mestih v Rimu je vladalo prepričanje, da bo vojna proti monarhiji prav lahko podjetje, in pričakovalo se je, da italijanska intervencija v prvi vrsti pripomore do srčenega konca evropske vojne. Ako bi bil kdo v mesecu maju Salandri, Sonnini ali Cadorni rekel, da bodo italijanske zastave po preteku enega meseca še daleč od Trsta, Gorice in Tridenta, bi se mu bili smejali od srca. Senator Ricci v "Tribunu" rolni proti nim, ki so napovedovali, da bo vojna tako lahka. Colozanni v "Messaggeru" polemizira z njim, ali mora priznati, da se je res napovedovala kratka, lahka vojna in da Avstrija skoro razpade. Po tem je uveljavljeno, da Italija ni pripravljena na zimsko vojno.

Vse naj pomaga, kar leze in hodi.

"Corriere della sera" poziva v petem članku serije člankov "Po enem letu vojne" k previdnosti, ki narekuje obširno delo, da se Italija zagotovi pred napadom Nemčije, ki se utegne izvršiti z velikimi bojnimi silami. "Corriere della sera" nujno svetuje, naj se Italija pripravi na obrambo. Vsak kdor more prijeti za lopato, naj pomaga. Ob meji treba zgraditi strelske järke in sicer mnogo jih je potreba. Same utrdbे ne bodo varovale Italije. Ako pride nemški napad poprej, bo gradnje jarkov prepozno....

Italija potrebuje častnikov.

Uradni armadni list priobčilo imenovanja novih polkovnikov pri 20 pehotnih polkih. 2800 mladih ljudi, ki so 3 mesece obiskovali vojno šolo v Modeni, je odšlo v armado kot podporočniki.

Profesor Didia, ki služi v armadi kot korporal, je s podporo armadnega vodstva otvoril šolo, ki bo fabricirala tekom enega meseca iz civilistov podporočnike, ne da bi jih pri tem posebno motila v njihovem civilnem poklicu. 500 mlajših in starejših, med njimi več trgovcev in trgovskih pomočnikov, ki nimajo vsled vojne zaslužka, se je priglasilo za sprejem v to šolo.

54.518 učiteljev

služi v nemški armadi. Odlikovanih je bilo 5095, za častnike je bilo povišanih 2781, železni križ I. in II. razreda je prejelo 3161.

Poneveril je

okoli pol milijona lir blagajnik turinške filijale Banke Commerciala. Ko so mu prišli na sled, je izvršil samomor.

Proti Italijanom.

Sovražnik sili s furlanske ravnine na doberdobske planote. Pomaga si na vse kriplice. Že je prišel na vrh, a je bil tudi kmalu nato nazaj v Tržič pahnjeno. In tako se je že velikokrat zgodilo. Naprej ne more, nazaj ne sme! Že štiri mesece pobija kraško kamenje in je napravil s svojimi ogromnimi granatami cele nove kamienolome. A vse nič ne pomaga! Ne gre pa ne gre dalje kakor do roba Dobrodo. Tam se laška poplava ustavi pred groznim jezom naše ognjene lave, ki ne pusti oboroženega Italijana naprej: ali v smrt ali pa nazaj v Tržič. Kakor zaklet za sovražnika stoji rob doberdobske planote, ki je končal najmanj 100.000 Italijanov. Saj se sliši, da je celi Tržič eno pokopališče! Verujemo! In Dobrodoška planota je še vedno naša in — upajmo — tudi ostane naša.

Naš divizijski poveljnik — dober mož — ki je tekom 14-mesečnega boja že mnogo poskusil, se je utaboril tam okoli doberdobskega jezera. Ne prebiva v hiši, ampak pod milim nebom si je dal napraviti šotor, kjer študira, daje navodila, sprejema poročila itd. Osebnost nas pride gori v sprednje vrste obiskat in že marsikaka navduševalna beseda je padla iz njegovih ust na nas vojaške, ki preživimo kakor mačka na miš dobro zakopani in zavarovani na italijanskega sovražnika.

Pred nekaj dnevi se je divizijski poveljnik odstranil za nekaj časa iz šotora. Kar prileti italijanska granata naravnost v šotor, ki je bil v trenutku raztrgan. K sreči ni bilo nobene človeške žrtve.

Pač sreča! Podnevi je sovražnik bolj miren. Nemirnejši postaja v zgodnjih jutranjih urah. Budnico nam napravlja že ob 2. uri ponoči. Seveda smo hitro pokonei in hajd k luknjici, kjer z napetim prstom ob puški čakamo, kdaj se prikažejo neumni izdajalci. In ko se prikažejo, jih tako pozdravljamo, da jih kmalu mine veselje naprej rti. — Podnevi sedaj nimamo velikih bojev. Pač pa strelja Italijan na vsakega našega moža s topovi, ako ga kje opazi. Municijo sovražnik razsipa le debelo.

Po Krasu se je mnogo izpremenilo. Kar ni bilo poprej mogoče poslanecem in občinam od vlade izposlovati, se sedaj takorekoč preko noči napravi in zgradi. Pomanjkanje vode je bilo na Krasu splošno znano. Sovražnik je najbrže tudi računal na to in si misli, da naša vojska bo morala

PRED SODIŠČEM.

na Krasu že poginiti v vročem poletnem času. Sedaj je v tem oziru poskrbljeno.

Ceste po Krasu niso bile v najboljšem stanju. Ozke in kamenite so bile. Razne ceste, ki so bile pred vojno ozke in komaj dostopne, so danes že široke in gladke. Veliki avtomobili vozijo po njih in ure dolge vrste vojaške priprave se vlečejo po trilih kraških cestah. Skoroda bo vojska z nesramnim izdajalcem Italijanom nam kraševem veliko koristila.

Nismo daleč od sovražnika. Le nekaj kilometrov značne črte je do Italijanov. Burno življenje imamo že od početka italijansko-avstrijske vojne. Pri nas so večinoma madžarski vojaki. Vse boljše hiše so izpremenjene v bolnišnice. In tudi naša cerkev je spremenjena v vojni lazaret. Ranjenec pri ranjenec loži. Omembe je vredno, da se v cerkvi kljub temu opravi svete daritve. Mašnik pred oltarjem bere sv. mašo, ranjenec na posteljah in na nosilih leže v cerkvi. Strežniki in strežnice pomagajo ranjenecem. Red je urozen. Snaga vzgladna. Z vojaški lepo izhajamo. — Grozde smo potrgali. Trgatev je bila slaba. Kdor je skropil, je nekaj imel, kdor ni skropil, je imel jako slabo grozde. — Vojni promet skozi našo vas je velik. — Sicer pa izgleda naša mala vasica sedaj ob vojni kakor lep svažen tržič.

— na Krasu. Veliko je pri nas vojaštva. Na naši železniški postaji se kopiči vlak na vlak. Promet je velikanski. Žita, moka, kruha, vina, sira in drugega ne manjka. — Te dni je pri nas celi pešpolk. V nedeljo je imel polk sv. mašo, katere so se udeležili tudi vsi častniki s polkovnikom na čelu. — Civilno prebivalstvo pa ni predobro preskrbljeno z živili. Moke in kruha manjka. Pivo in vino se po kremah dobi. Vrček piva stane 32 vin. Krčmarji in drugi trgovci imajo sedaj lepe zaslužke.

Krasen razgled na bojno črto se mudi gledalec iz naše vasi. Nedaleč pred nami leži furlanska ravan z morjem. Lep razgled je zlasti izpred naše Dobrodoške planote. Grmi, se bliska, se sveti, se kadi in ropota kakor bi se bližala najhujša nevihta. Na vse to ima gledalec izpred naše cerkve krasen razgled. — Sicer smo se tam vaščane že priučili tem prikaznim. Naš cerkveni stolp ponosno stoji na griču, in človeku-opazovalcu se zdi, kakor bi klical sovražnemu izdajalcu: Ne prideš sem gori k nam, izdajalec!

grdi! Kraševci te ne maramo! Mi nismo figovci, ampak v besedi trdi kakor naš kraški kamen! — Naše ženske so pridne! Kar ne zmore mož, to opravi žena. Naj si bo na polju ali doma. Čeravno je to leto bilo pomanjkanje moka, je bilo vse polje obdelano. Koruza je dobro vrgla. Grozde je slabše. Naši ljudje so vsi doma. Nihče ni zapustil lastne hiše iz strahu pred Italijani.

V Dolomitih.

Po Italiji govorijo vsi oni, ki so se potegovali za vojno neprestano o uspehih italijanske armade, katere je baje dosegla ob soški, koroški in tirolski fronti. — Glejte, pravijo, sovražnik nam ni vzel niti pedi zemlje, mi pa smo zasedli kraj ob Soči, na Tirolskem, cele pokrajine že imamo zasedene. Vsak tak glasnik krivične italijanske slave pozabi dostaviti, da so zasedli le ono, kar se jim je prostovoljno pustilo od strani Avstrijce, katere generalni štab je določil obrambne črte še le onkraj onega ozemlja, katero so mogli zasedati, ne da bi bil počil le en strel. Kakor je bilo treba pusti radi pozicije na Doberdobski planoti Italijanom Tržič in Gradisce, ravno tako se jim ni branilo vohda v nekatere obmejne dele na Tirolskem, to je ozemlje, katerega meja je Brenta in greben Jasnjskih alp. Dolomiti Jasnjski tvorijo zid, kateri je postavljen med nas in Italijane, krajem onstran zidu smo jim prepustili za sedaj.

Tako se nahajajo Italijani v Val Lugani, to je v dolini Brenete, do okolice Borga. Tu pa jim je velelo masivno gorovje: stojte! Na Panarotti stojijo naše pozicije, obvladujejo gorenjo dolino Suganovo in tudi kraj Borgo je pod ognjem naših topov, tako, da se Italijani ogibljuje nižine. Od Panarotte gre potem naša fronta precej po črti grebena Fasanskih alp. To so strne stene in vrhovi, visoki do 3000 m. severno se priklaplja Monte Cristallu in pustolovski goram. Ta kosček dežele, ki je tako ločen, je mala pusta gorska pokrajina, ki nima nobenega važnejšega kraja razven mesteca Tiera di Primiero in znanega letovišča San Martino di Castrozza. V Primero so dospeli takoj po napovedi vojne in poročali v svoje liste, kako jih je ljudstvo navdušeno sprejelo. V resnici pa ni bilo tako, sam par irredentistov je vriskalo veselja,

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 85, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Itock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 930 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemangh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 492, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

vse drugo prebivalstvo je ostalo hladno napram "rešiteljem", da se več, prav patriotično je ostalo. Neki irredentist je imel po prihodu Italijanov v gostilni govor, poln irredentističnih fraz. Hčerki krčmarjevi pa sta mu povedali v obraz, da naj se sramuje, do sedaj je jedel avstrijski kruh, sedaj pa zabavlja in grdi Avstrijce. Tekel je ta junak denuncirat dekletu svojim italijanskim prijateljem, od takrat dalje sta dekletu v ječi. In močje? Nahajajo se v bojnih vrstah, se bojujejo proti Italiji. Strelce iz Primiera je nedavno temu gledal z vrha dol, kako so Italijani odgnali iz njegovega hleva zadujo kravo. Rekel je: ne stori nič, samo da zmaga. Sploh pa se že znajo Italijani sami "prikupiti" prebivalstvu.

Njihove rekvizicije so ropi. Kmetu plačajo za debelo kravo 60 lir, ali seveda le na kosu papirja, koliko je vreden tak papir, to presojajo kmetje čisto prav. Nekoč se je posrečilo neki naši drzni patrolji Italijanom izpred nosa rekvirirati množino živine in jo prignati v naš tabor skozi sovražne poljske straže.

Neka patrolja je našla na grmu kos papirja, na katerem je bilo zapisano: — Oni, ki piše to, obdružuje avstrijsko armado in je prepričan, da je Italija storila napaden korak. Jaz ljubim svojo domovino. — To povsem soglasa z izjavami raznih italijanskih vjetnikov. Videl sem posebno fotografijo: naša baterija strelja na sovražnike, sredi med našimi vojaški stoji Italijan, ki se reži kar mato, slabo so postopali z njim, zato je dezertiral in sedaj kaže svoje sovražstvo do onih tam, kjer in kadar more.

V okolici Primiera in San Martine di Castrozza je bila italijanska delavnost šibka. Nekoč se je njihov oddelek vgnezdil na Castellazzo, na skali blizu Roleškega prelaza. Ali kmalu so se oglasili naši hrabri junaki, splezali so gor po vseh straneh in skala je naša posest. Pri izvirkih Avisia so bili hujši boji. Tu so poskusili Italijani vdreti s prelaza Fedasia v Fassaško dolino. Ali od 18. junija dalje, ko so bili odbiti po ljutem boju, se niso upali več tako napadati. Dospeli so bili na vrh Altschela in tam so izobesili svojo trobojnico. Ali naši strelci so šli po njo in Italijani so se morali v begu umakniti, ostalo pa jih je sto gor vjetih kakor v zanki in umreti so morali vsled lakote, rešiti jih kratkoma ni bilo mogoče. Ptice roparice so krožile tam okoli.... Italijanska artilerija včasih neprestano strelja in troši municijo. Ako stane vsak strel Italijane samo 50 kron, potem stane vsak vojak, katerega ustrelje, Italijane več stotisoč kron.

Zima je tu, 14 do 16 stopinj mraza, Italijani spijo tuintam se v lahkih šotorih. Strašno morajo trpeti. Neki italijanski vojak, ki smo ga vjeli, je imel na sebi tri

srca in dva telovnika, pa je trepetal od mraza. V Dolomiti bodo hodili, ko nastopi mir ne samo občudovat njihovo lepoto, ampak tudi, da vidijo čudovite naprave, ki so nastale na teh višinah v varstvo in pokrepanje ojakov.

Velikanski top za Panamski prekop.

Boston, Mass., 4. novembra. — 16-palčni armadni top za varstvo Panamskega prekopa, ki je v stanju streljati na razdaljo 21 milj, je zapustil danes Watertown arzenal. Top tehta 200 in lafeta 400 ton ter se bo top najprvo prevedel na Sandy Hook, kjer se bodo vršili strelni poskusi.

Podmorski čoln v stiski.

Haag, Holandsko, 4. novembra. Neki holandski rešilni čoln je prevlekel danes jutraj neki nemški podmorski čoln, ki se je nahajal v stiski, na holandski otok Terschelling v Severnem morju. Neki holandski torpedni čoln je sprejel signale za pomoč ter spremljal podmorski čoln na varni prostor. Podmorski čoln je sedaj strogo zastražen.

Izprememba v vojevanju.

London, Anglija, 4. novembra. "Daily Express" prinaša danes z debelimi črkami in na odličnem mestu sledeče obvestilo: — Kakor čujemo je neposredno pričakovati zelo važne izpremembe v načinu vojskovanja.

Potop majhnega angleškega parnika.

London, Anglija, 4. novembra. Potopilo se je angleški parnik "Friargate", vsebuje 264 ton. Pet mož posadke se je izkrcalo.

Delavci v nemški armadi.

Berlin, Nemčija, 4. novembra. "Socialistische Monatshefte" so priobčile statistiko, iz katere je razvidno, da je bilo dne 31. julija v nemški armadi preko milijona članov nemških delavskih organizacij.

Strahovita nesreča v Indiji.

Reuterjeva agencija poroča iz Luknova: V sled povodnji ob Ganguzu je nad 18.000 hiš uničenih in nad 80.000 ljudi je brez strehe.

"Slowo Polskie".

organ poljske narodno-demokratske (vsepoljske) stranke, ki je izhajal v Lvovu, izhaja sedaj v Kijevu pod imenom "Noviny".

Ustavljeni listi.

Češki dnevnik "Ostravsky Denik" v Moravski je bil uradno ustavljen. Ravnotako tudi agrarni tednik "Straž Venkova" v Hlučinu.

Konfiscirana češka sokolska pesmarica.

"Wiener Zeitung" razglasa konfiskacijo 9. natisa češke pesmarice "Sokolske Zvezpnik" radi smo ga vjeli, je imel na sebi tri

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Broad-
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton
Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1,
Ely, Minn.LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, šte. 2, Ely,
Minn.JOHN GRAHEK, et., od društva Slovencev, šte. 114, Ely,
Minn.Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne
pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odstalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

ste oni sedaj, kateri ste upili: —
Zelena plača, tri tisoč akker
e-trone in fige narade človeka boga-
tega čez noč. — Skrili ste se kot
šurki in sedaj veste, da ste lagali
— Slovencem so ostale le fige in
še te precej kisle. Kje ste agentje
Texasa? Kje so oni bogatini krom-
pirja v severnem Michiganu? —
V pozabljenih buticah lažnikov.
Velikansko upitje se je čulo iz
Wis. o bogatih kumarcah, mlekar-
stvu, siru; sedaj nič več ne ču-
jem. Kaj je tudi ono vse v pro-
padu? Zadnje leta se je delala sil-
na reklama za severni Wis. Povej-
te, ljudje božji, kako naj živi
kmet in uspeva v krajih, kjer je
umetnojočala slana sredi junija in
zopet koncem avgusta. Jaz tega
ne morem razumeti in menda tudi
vi ne. Kmet rabi sonce in toplot-
to; brez nje je uničen.

Kmet, kateri se zanaša samo na
vrsto pridelka in strahom gleda,
da bi mu ga ne vzela slana, ni
kmet, temveč klubuje naravi; on
hoče nekaj napraviti, kar se ni
tisočim posrečilo.

Ne ugovarjam, da je za trave
divjih vrst boljša dežela severa.
Ker vse trave bolje uspevajo v
mrzlejših conah. A povejte vi me-
ni, kakršni kraji so za kmetije,
kjer se mora živina krmiti devet
mesecev?

Prijatelj, kateri se je naselil
nedaleč od Dulutha, mi je pisal
junija naslednje:

— Dvestotisoč sadik zelja sem
posadil, sedaj je pa sneg padel.
(To se je zgodilo v času, ko se
dobe tukaj zelne glave deset do
petnajst funtov težke.) Ne ugo-
varjam, da je sever boljši za za-
služek. Če hočete tam živeti, kupi
prostor za hišo, kmetijo si pa iz-
bij iz glave. Čul sem, da sočije
raste izvrstno v severnih krajih,
ako ga slana ne umori. Osebo
sem sadil trikrat to leto eden in
isti fižol, dvakrat je popolno do-
zorel, tretji bi dozorel, če bi ga
pustil, a sem se bal slane in sem
ga obtrgal v stroju sredi okto-
bra. —

(Pride še.)

Stanko Majcen:

Nevernik.

Da, da, tako je, — je potrdil
Luka misel, ki je ni nikomur raz-
odel, in je s čevljem porinil bu-
kovo poleno na žerjavico. Molča-
li smo kakor zajeti od neke ob-
lasti, ki nam je ukazala, naj smo
tukaj, naj sedimo na mokri zem-
lji in si iz vlažnega lesa netimo
ogelj, kakor zgneteni v temen pro-
stor, iz katerega ni izhoda in v
katerem je za vsakega posamič
in za vse skupaj najbolje, da mol-
čimo in čakamo, kaj se zgodi.

— Da, tako je, — je kimal Luka
in nadaljeval eno svojih zamolča-
nih miselnih cest, ne da bi se le
količkaj brigal za nje pričetek in
konec.

— Človek mora imeti nekaj, in
najsi je še tako malenkostno in
brezpomeno pred vesoljnim
človeštvom, pred obličjem velikih
stvari, ki se dogajajo med nami
nekaj, česar se krčevito poprima
kakor sveče, ko gre v smrt. Saj
ni prazno, če rečem, da je zavest.
Zavest ima človek, a človek je
pred smrtjo živ. Zato bi bilo
težko, da bi imel zavest pred smrtjo.
in da po smrti ne bo več živ. In
vendar je nekaj, kar potihoma
zleze v srce, kar napolni vse žile
in žilice možganov, nekaj, s čimer
se kakor z opojno piščajoč opije
preden leže negotovosti v naroč-
je. Saj ležiš, kakor sem rekel, ne-
ki zelo mili in dobri prizniki v
mekho naročje, tisti posmrtni ne-
gotovosti namreč, a čeprav se glu-
bo in bolj iz strahu kakor iz pre-
pričanja tolažiš, da je mila in do-
bra, te strese mraz od pete do te-
mena pred tistim naročjem. Skr-
čijo se ti mišice, tok krvi plane
po telesu navzgor in bi brizgnil
visoko nad glavo, da bi vse tako
lepo zapazeno. Zato pravim: skle-
niti moraš zvezo z nekom, ko se
napravljša na zadnjo pot, z ne-
kom, ki te ne zapusti, ki ti stoji
na strani, brezmejno zvest in vdan
ter dober, da ne osamiš v tistem
najhujšem, najsamotnejšem tre-
nutku, v katerem bogme nisi len
in brezbržen, temveč na vso moč,
celo čez vse svoje dosežanje sile
živ, čušč in delaven. Moraš ime-
ti nekaj, in najsi je senca svetle
misli, ukradena življenju in nje-
govemu spoznanju tu ali tam, prej
ali slej. Saj je vseeno za posled-
nji boj, kaj imaš za orožje. A ker

te izzove vsega tista strašna ne-
gotovost s svojo nedvomno pre-
močjo, s tistim svojim obrazom, ki
pravi, da ni uteka, s tistim celim
svojim prej nikdar okušenim bi-
stvom, ki je tako samozavestno
v svoji gotovosti, tako neizprosno
v svojem poklicu, tako hladno in
prezirljivo v svoji določenosti, ker
te pokliče takorekoč na poslednje
preizkušanje moči, moraš imeti ne-
kaj, majhen in slab, kakršni si,
ob kar se opreš. Menda me raz-
umete. Ruski vojaki imajo podo-
be okoli vratu, to je za nas pre-
malo. Gotovo je nekaj in popol-
noma zadostuje — v sili vseh sil.
Stiska je taka, samotna tako ve-
soljna, da trdi, podolgovati okvir
na prsih zadostuje popolnoma. A
kje je zavest, kje je občutek ob tr-
dem podolgovatem okvirju?

Potlačil je žerjavico in naložil
novih drv. Vzlie ognju je bila te-
ma krog nas taka, da nismo raz-
ločili, ali so drevesa, ki k okrogli-
mi temnimi debli stoje za nami,
ali tihi, poslušajoči ljudje. In Lu-
ka je nadaljeval, poudarjajoč vsa-
ko besedo kakor resnico, v naj-
krutejših trenutkih življenja pre-
izkušeno, kakor nauk, v najtežav-
nejših okoliščinah življenja spo-
znan in potrjen:

— Treba o pravem času poskr-
beti za tako sredstvo. Zakaj zgo-
di se lahko danes ali jutri, že to
uro, to kratko minuto, ko se cvr-
ta mokri les in se ta smrdeči, gor-
ki dimek zibajoč spušča v zrak,
da si odrezan od vsega, ker je bi-
lo, da stojiš, preden se zaveš, da-
leč od vseh, ki si jih poznal, na
katere si upal, s katerimi si po-
bratsko deli vse, dobro in hudo,
stojiš sam in se zaman oziraš po
pomoci. Človek si sam sploh šele
takrat, kadar si te samote več iz-
premeniti ne moreš. Težko je, če
tega nisi vedel poprej, če se nisi
s tistim sredstvom pripravil na-
djo. Bog, kako smo sami v tem
gozdu; kako daleč so naši prijat-
elji, na nas misleči, o nas se po-
menkujoči: kako strašno in ne-
usmiljeno daleč je vse to. In ven-
dar... da, da, nekaj mora ime-
ti vsakdo, zakaj pridejo daljave,
še čisto druge, samotna še enkrat
tišja, še enkrat glušja kot je ta.
Zdaj se mi zdi, da bi mogel v
zadnjem boju s palcem in kazal-
cem sneti podobno z vratu tistemu
drugemu, ki leži ob meni, in jo po-
ložiti nase. Kaj držim sam v druž-
bi in ličev? Držim jo, držim in
sem na vse pripravljen.

— Mladi Vasil je jel jokati. Sti-
snil si je dlani na oči, skrčil se v
dve gubi in zahtel z visokim o-
troškim glasom.

— Kaj te je zgrabilo, Vasil, da
jokaš? Ti si otrok. Smrt ti prizna-
nese, ker imaš tako lep, bled obraz
in še čisto svetle, plave lase. Tak
obraz ni, da bi veter bril čezenj
in ga umival dež pod milim ne-
bom. Take lase gladijo matere.
Vasil, ali se jokaš zavoljo samo-
te? Glej, pet nas je na straži, —
mnogo preveč za jok in samoto.
Da je le eden, pol ga v pisnu ali
črki, ki samo misli nate, zvesti in
vern, iz daljnega kraja, dovolj
bi bilo. Ni težave, dokler se kdo
misli nate in te z mislini pozdrav-
lja. Ali se bojiš smrti? Ali nimaš
ničesar pripravljeno? To je nič-
vredna in plaha otroška domišlj-
ja, vajena, da jo mati vodi in
polni z vedno novo snovjo. Ti si
otrok, bogat in dobro vzgojen.
Vasil, ali se jokaš zavoljo samo-
te? Glej, pet nas je na straži, —
mnogo preveč za jok in samoto.
Da je le eden, pol ga v pisnu ali
črki, ki samo misli nate, zvesti in
vern, iz daljnega kraja, dovolj
bi bilo. Ni težave, dokler se kdo
misli nate in te z mislini pozdrav-
lja. Ali se bojiš smrti? Ali nimaš
ničesar pripravljeno? To je nič-
vredna in plaha otroška domišlj-
ja, vajena, da jo mati vodi in
polni z vedno novo snovjo. Ti si
otrok, bogat in dobro vzgojen.

— Stisnil je pest, a jo takoj zopet
izpustil. Brez moči je mahnil v
zrak, roka mu je padla na tla. —
Kakor po daljni temni gošči, od
ognja neobzadržani, se je pripla-
zilo, oprezno in lovsko kakor zver,
lomastilo je z mehikimi, težkimi
tacami med drevjem in grmičev-
jem, možno sapo puhačjo pred-
se, z neznansko višino svojega
zverskega telesa prigibajoč vrho-
ve drevesom, lomč pod nogami
starodavne kamene hraste kar-
patskih gora kakor šibice, temne
zastore sene svojega telesa spu-
ščajoč v itak se neprodno in gr-
často temo noči. — Luka je za-
jokal. Zajokal je s tako velikim
in mogočnim jekom, da so ostrme-
li vsi okoli ognja, da so se stisni-
li v najtišje gubice svojih duš,
skrbili, da se tudi njim naredi ta-
ko in zaplačajo se oni, vsak s svo-
jim majhnim, brezpomembnim jo-
kom, pridruživši se njegovemu ve-
likemu.

— Tam leži mrtev Rns, pred
dvema urama je legel. Opazoval
sem ga natanko, tudi on je vedel,
da ga gledam. Čakal sem, da me
pokliče na zadnji trenutek, tik še
pred koncem, a obava vedela, da
me ne potrebuje. Umiral je tako
samozavestno in prepričano, da se
je med svojim opravlkom še ute-
gnil ozreti name in se mi smehlja-
ti. Za zgled je umrl, da bi ga vi-

Ni zastoj tak nauk. Težkih ur
ostane precejšnje število, pol živ-
ljenja, bi rekel. Tisti, ki so jima
zastoj, ne vedo, kaj imajo. Da
ne vedo, kaj imajo...

Luka je tolažil z mirnim, ena-
ko visokim glasom, ki se ni prav
nič zibal in prav nič padal iz ravn-
notežja. Mladi Vasil se je kakor
na ukaz umiril, otrli si je solze in
si glasno uredil nos. V žaru bu-
kovega tlečega polena se je zde-
lo, da je njegov obraz zal in okro-
gel in da se smeje iz oči, iz ust,
iz polne gole bradice.

Luka je tiho in globoko vzdih-
nil.

— Kadar sem tako le potolažil
jokajoče dete, kadar se mi je po-
srečilo in resnično obneslo — po-
srečilo in obnese se mi vendar —
se sam in brez poslušalcev vpra-
šam: Zakaj zase nimaš sredstev,
tako čudežno močnih, tako od sr-
ca preproštih, da bi se potolažil,
kadar se ti načmeri obraz in se ti
stistne sree v dve gubi? Kje so be-
sede, nauk noseče, ki jih s tako
lahkoto, skoro igranje siplješ na
te male? Kje je zaupanje, s ka-
terim jim prigravljaj in ki ti vse-
kdar zagotovi uspeh? Ni ga, vse-
ga tega ni, kadar ostane sam,
zadnji bolnik, in se zdravila po-
treben obrneme nase. Tu izpode-
ti vsak poizkus. Saj se ne poznam,
saj ne vem, kako bi se obrnil in
na katero plat, da bi si videl do
dna. Tako zakrknjenega, v same-
ga sebe zavozlanega bitja še ni-
sem srečal, kakor je Luka! Ne z
vljudnostjo, ne z grobostjo, ne
zlepa, ne zgrda mu ne moreš do
živga. Stisne se v klopk kakor
pohojen črv in izživi sam svojo
bolečino... Tiho, po prstih pri-
haja slutnja, ali je že blizu, ali
je še daleč, ne pove, naznani le,
da je tu. Ne časa, ne ure ne pove,
naznani le, da je tu in da se ji
ni moči ogniti! Ali so naše puške
nabite? — Sanjam, kaj ne? Proč
otroška misel, drhteca ko obstre-
ljeno ptič. Mož smo, kar nas je v
teh raztrganih obleki, o razmoče-
nih, s cunjami prevercani čevljev
do razcefranih ram, do čisto za-
rasle, pradijve brade, mož smo in
ne smemo si majati tal pod noga-
mi. Tja, vprašal sem, ali so puške
nabite. Ali ni to smešno?

Luka je strmel v skriptni ogenj,
kot da je sam, po čelu in po li-
cih so mu rile globoke in temne
brzde kakor sledovi, misli še
temnejših, še globljih. Oko mu je
strmelno mirno, od ognja oblit.
daljna, samotna iskra je leske-
tala v njem kakor zadnja zvezda,
zaostala na širnem nočnem obo-
ku.

— To stoji, pripravljen moram
biti, kakor sem star in močan in
bi bil lahko oče vsem vam od naj-
starejšega do najmlajšega. In še
to stoji, da mi ne bo nihče poma-
gal pri tem opravlku, ker takore-
koč nikogar nič ne briga, kako si
posteljem zadnje ležišče. Ali so
puške nabite? — tega neumnega
vprašanja ne ponovim več. Kaj-
pak so, vsak vojak ima krogo v
cevi, če je na straži. Moram se
preskrbeti, to je, kar me vznemir-
ja, kar sem vedno odlagal na ju-
tri, da bi ne bilo treba že danes...
Trdno se moram okleniti nečesa,
da me ne izpusti na tisto posled-
njo uro...

— Stisnil je pest, a jo takoj zopet
izpustil. Brez moči je mahnil v
zrak, roka mu je padla na tla. —
Kakor po daljni temni gošči, od
ognja neobzadržani, se je pripla-
zilo, oprezno in lovsko kakor zver,
lomastilo je z mehikimi, težkimi
tacami med drevjem in grmičev-
jem, možno sapo puhačjo pred-
se, z neznansko višino svojega
zverskega telesa prigibajoč vrho-
ve drevesom, lomč pod nogami
starodavne kamene hraste kar-
patskih gora kakor šibice, temne
zastore sene svojega telesa spu-
ščajoč v itak se neprodno in gr-
často temo noči. — Luka je za-
jokal. Zajokal je s tako velikim
in mogočnim jekom, da so ostrme-
li vsi okoli ognja, da so se stisni-
li v najtišje gubice svojih duš,
skrbili, da se tudi njim naredi ta-
ko in zaplačajo se oni, vsak s svo-
jim majhnim, brezpomembnim jo-
kom, pridruživši se njegovemu ve-
likemu.

— Tam leži mrtev Rns, pred
dvema urama je legel. Opazoval
sem ga natanko, tudi on je vedel,
da ga gledam. Čakal sem, da me
pokliče na zadnji trenutek, tik še
pred koncem, a obava vedela, da
me ne potrebuje. Umiral je tako
samozavestno in prepričano, da se
je med svojim opravlkom še ute-
gnil ozreti name in se mi smehlja-
ti. Za zgled je umrl, da bi ga vi-

deli se učiti od njega, ne za po-
koro svojim grehom. To so ne-
sramniki, nesramnejši od največ-
jih. Pripravil si je bil to zadnjo
uro tako natanko in skrbno, da
ga ni presenetila niti z zadnjo naj-
večjo skrivnostjo. Zdaj leži tam,
v svoj plašč zaviti, neizmerno po-
nosnen na vse, kar se je dogodilo.
Zakaj, dogodilo se je tako, kakor
je pričakoval in se pripravil. Od-
pni mu plašč, videl sem, da si je
v zadnjem trenutku z roko segel
na prsi, kot da si hoče nekaj ugo-
toviti.

Luka je vstal sam in šel sam
pogledat. Odpel je Rusu plašč,
odstranil suknjo in mu segel pod
srajco.

— Nič, vendarle nič; misli
sem, da ima gotovo nekaj. Zas-
tonj se ni smejal, vrag. Zvit, ka-
kršen je, je skril skrivnost vse
bolje, kakor je kazal, da bi se kdo
še opel pri njem poslednjo u-
ro. Ne pisanega, ne tiskanega, ni-

ma nič; misel, zgolj misel je imel
tako...

Luka je sedel na zemljo in po-
časi iztegnil noge v žerjavico. Bil
je docela porazen. Iz prepredlega
obraza so se tenko in bledo sveti-
le oči; med prsti rok, v naročju
slkenjenih, je gnetel kos umaza-
nega praznega papirja. Ne da bi
se le napol ozrl na katerega iz-
med nas, ki smo težko čakali po-
jasnila, je sam sebi govoril sodbo:
— Živeti treba, umreti treba
za domovino, a jaz ne morem ne
živeti, ne umreti... za domovi-
no...

Nizozemska

je prepovedala izvoz mleka in
mlečnih izdelkov.

Umri je,

kakor poročajo iz Curiha, srbski
carigradski poslanik Nenadović,
bratranec kralja Petra.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj
Marija Kraljica
Vrtec nebeški

Na valovih južnega morja —15
Nikolaj Zrinski —20
O jetiki —10
Odkritje Amerike, ves. —20
Prihajaš —20
Pregovori, prilike, reki —20
Prst božji —20
Randevo —20
Revolucija na Portugalskem —20
Senila —10
Stanley v Afriki —20
Sherlock Holmes, 3, 4, 5, in 6. zvezek po —20
Sveta noč —20
Srečolovec —20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov \$5.00
Strelec —20
Sanjska knjiga, velika —20
Stiri povesti —20
Tegethof —20
Vojan na Balkanu, 13 zvez. —1.80
Zlate jagode, vez. —20
Življenja trnjeva pot —20
Za kruhom —20
Življenje na avstr. dvoru ali
Smrt cesarjevega Rudolfa
(Tragedija je Meyerlinga) —70

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol-
mač, vezan —50
Berilo prvo, vezano —30
Berilo drugo, vezano —40
Berilo tretje, vezano —40
Cerkvena zgodovina
Evangelij —50
Fizika 1. in 2. del —45
Katekizem vez. veliki —45
Katekizem vez. mali —15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50¢, oba \$1.00
Občna zgodovina —4.00
Pesmarica, nagrobnice —1.00
Poljedelstvo —50
Popolni nauk o čebelar-
stvu, vezan —1.00
Postrežba bolnikom —20
Sadjereja v pogovorih —25
Schimpffov nemško-sloven-
ski slovar —1.20
Schimpffov slovensko-nem-
ški slovar —1.20
Slovenski pravnik —2.00
Slovenska Slovnica, vez. —1.20
Slovenska pesmarica, 2. zve-
zek po —60
Spisovnik ljubavnih pisem —40
Trtna uš in trtojeja —40
Umma živinoreja —50
Umni kmetovalci —50
Žirovnik, narodne pesmi, 1, 2, in 3. zvezek, vez., po —50

Baron Trenk —20
Belgrajski biser —20
Beneška vedeževalka —20
Bitka pri Visu —30
Bodi svoje sreče kovač —30
Boj s naravo —15
Božični darovi —15
Burska vojska —25
Cerkvica na skali —15
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —20
Don Kižot —20
Dobrota in hvaležnost —60
Fabiola —35
George Stephenson, oče žele-
znice —20
Grizelda —10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —20
Ilustrovani vodnik po Go-
renskem —20
Ivan Resnicoljub —20
Izanami, mala Japonka —20
Izidor, pobožni kmet —20
Jama nad Dobrušo —20
Jaromil —45
Jeruzalemski romar —20
Krištof Kolumb —20
Križana umiležnost —40
Kaj se je Makaru sanjalo? —50
Leban, 100 beril —20
Maksimilijan I. —20
Marija, hči polkova —20
Mati, socijalni roman —1.00
Malomestne tradicije —25
Miklova Zala —35
Mirko Poštenjakovič —20
Na divjem zapadu, ves. —60
Na jutrojem —20
Na krivih potih —20
Na različnih potih —20
Narodne pripovedi, 1. in 3. zvezek po —20
Naseljenci —20

Baron Trenk —20
Belgrajski biser —20
Beneška vedeževalka —20
Bitka pri Visu —30
Bodi svoje sreče kovač —30
Boj s naravo —15
Božični darovi —15
Burska vojska —25
Cerkvica na skali —15
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —20
Don Kižot —20
Dobrota in hvaležnost —60
Fabiola —35
George Stephenson, oče žele-
znice —20
Grizelda —10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —20
Ilustrovani vodnik po Go-
renskem —20
Ivan Resnicoljub —20
Izanami, mala Japonka —20
Izidor, pobožni kmet —20
Jama nad Dobrušo —20
Jaromil —45
Jeruzalemski romar —20
Krištof Kolumb —20
Križana umiležnost —40
Kaj se je Makaru sanjalo? —50
Leban, 100 beril —20
Maksimilijan I. —20
Marija, hči polkova —20
Mati, socijalni roman —1.00
Malomestne tradicije —25
Miklova Zala —35
Mirko Poštenjakovič —20
Na divjem zapadu, ves. —60
Na jutrojem —20
Na krivih potih —20
Na različnih potih —20
Narodne pripovedi, 1. in 3. zvezek po —20
Naseljenci —20

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —20
Belgrajski biser —20
Beneška vedeževalka —20
Bitka pri Visu —30
Bodi svoje sreče kovač —30
Boj s naravo —15
Božični darovi —15
Burska vojska —25
Cerkvica na skali —15
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —20
Don Kižot —20
Dobrota in hvaležnost —60
Fabiola —35
George Stephenson, oče žele-
znice —20
Grizelda —10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —20
Ilustrovani vodnik po Go-
renskem —20
Ivan Resnicoljub —20
Izanami, mala Japonka —20
Izidor, pobožni kmet —20
Jama nad Dobrušo —20
Jaromil —45
Jeruzalemski romar —20
Krištof Kolumb —20
Križana umiležnost —40
Kaj se je Makaru sanjalo? —50
Leban, 100 beril —20
Maksimilijan I. —20
Marija, hči polkova —20
Mati, socijalni roman —1.00
Malomestne tradicije —25
Miklova Zala —35
Mirko Poštenjakovič —20
Na divjem zapadu, ves. —60
Na jutrojem —20
Na krivih potih —20
Na različnih potih —20
Narodne pripovedi, 1. in 3. zvezek po —20
Naseljenci —20

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol —20
Pri puščavniku —20
Raztresenica —20
Starinarica —20
Županova Micka —20
Idealna Tašča —20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, no-
voletne in velikonočne, komad po
ducat po —20
Z slikami mesta New Yorka po —20
Album mesta New Yorka krasnimi slikami, mali —30

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali —10
Združenih držav, mali —10
veliki —20
vezan —50
Balkanskih držav —10
Evrope, vezan —10
Vojna stenska mapa —1.50
Zemljevidi: New York, Co-
lorado, Illinois, Kansas,
Montana, Ohio, Pennsylv-
ania, Minnesota, Wis-
consin, Wyoming in West
Virginia in vseh drugih
držav po —20

OPOMBA: Naročilom je prilo-
žni, poštni nakaznici, ali pošt-
nah se vračunava.

čiti denarno vrednost, bodisi v go-
lih znakah. Poštšina je pri vsaki
knjigi se vračunava.

Naseljevanje Slovencev na kmetije.

Piše: F. Gram.

Pred osem leti se je vdrla plast
velikanskega krika med Slovenci
v Ameriki. Klic: — Kmet si, pusti
tovarne, rud

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI

Odlikovanja. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: nadlovce 8. lovske bataljona Teodor Stapančič, četovodja 47. pešpolka Viktor Golob in računski podčastnik 3. st. div. R. Čep. — Srebrno svetinjo 1. razreda so dobili: četovodja Ivan Gerdač, korporal I. Stih, podčastnik Josip Lipnik, infanterist Simon Vidnik, črnovojnik Valentin Sušnik, korporal Josip Mlakar in Fran Staruš, desetica Ivan Sare in Ivan Vunčič ter nadomestni rezervist Fran Hrovat, vsi 7. pešpolka. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: računski podčastnik Ljudevit Mihlič, predmojster I. Uranič in topničar Anton Jevšenak, vsi pri 9. topničarskem polku; četovodja Ignacij Kuhlejš, enoletni prostovoljec desetica Ivan Lipnički, infanterist Fran Juri, Josip Kabaš, Stefan Kovač, Josip Kučič, Josip Rošar, Tomaž Urbas, Filip Trojar, črnovojniški četovodja Edvard Habernik ter infanterista Anton Koban in Ivan Rebernik, vsi pri 7. pešpolku; dragonec 5. dragonskega polka Fran Marencič ter korporal Fr. Okrajnik in infanterist Fran Pavrič, oba od 27. pešpolka, črnovojniški četovodja 7. pešpolka Edvard Habernik, — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: topničarji 3. gorskega polka: Borin, Arko, Čas, Kastelje in Krevelj; črnovojniški infanterist 7. pešpolka Valentin Lušnik; stražmojster 7. dež. orož. poveljstva Nikolaj Furlan in stražmojster 2. bos. herege, pešpolka Fran Zadnikar ter četovodja 6. dobrombranskega polka Adalbert Radaj. — Pohvalni dekret dobrombranskega ministrstva je dobil računski oficijal Matija Arneje.

KRANJSKO.

Vlak povozil vojaka. Na železniški progi med Logatecem in Planino je tovrni vlak povozil infanterista Karla Joba. Ostal je na mestu mrtve.

Gorelo je v Lanišah blizu Lesičja v ljubljanski okolici. Uzgala se strela. Posestnik Franu Zitniku je zgorela hiša s pridelki. Škoda je 7000 K. zavarovalnica pa znaša le 600 K.

Umrla je Marija Reelj, soproga gostilničarja in posestnika v St. Jerneju, dobro znana vrla gospodinja, ki je bila vsled svoje postrežljivosti in prijaznosti obče priljubljena.

Umrla je v Metliki Josipina Fleischmann v starosti 68 let.

Radeckega veteran je umrl v Solčavi na Stajerskem. Bil je to Jernej Sušnik, rojen 1835. leta v Gozdu na Kranjskem. Kot 18leten fant je prišel v Solčavo, kjer so ga leta 1855. vzeli k vojakom. L. 1859. se je udeležil vojne v Italiji, leta 1866. je služil v Ljubljani kot voditelj novincev pri 7. lovske bataljonu. Ko so ga odpustili od vojakov, se je Sušnik naučil brati in pisati. Se je vrnil v Solčavo, kjer je služil čeli čas le pri starih gospodarjih, pri zadnjem 34 let.

STAJERSKO.

Dva dezerterja ustreljena. Građen sta bila ustreljena dva vojaška begunci, in sicer pešca Rajmund Eiche in Jožef Hammer od 27. pešpolka.

Pogrešajo se: Fran Kotnik, 3. dobrombranski pešpolk, 2. stotinja, iz Stročje vasi pri Ljutomeru. — Ivan Filipič, 25. lovske bataljona, 3. stotinja, iz Radislavev, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru. — Janez Šuman, 26. dobrombranski pešpolk, 4. stotinja, iz Bačkove, pošta Sv. Benedikt v Slov. gor.

V ruskem ujetništvu. St. 11j v Slov. gor. V ruskem ujetništvu se nahajata iz naše župnije — r. posestnik Alojzij Lopič, stric rajnega emureškega župnika, in Ciril Sadu, sin tukajšnjega nadučitelja na slovenski šoli. Oba sta bila v Przemyslu ujeta. — Sadja imamo letos srednje. Edino v Čeršaku so bile jablane zelo obložene.

Žrtve vojne. Sv. Barbara v Halozah. Tudi iz naše župnije je sovrážna krogla predrila prsi marsekateremu kroglu in mladeniču. Posebno je pobrala smrt naše najboljši fante. Od Mladenice Zveze je padel predsednik Fran Belšak iz Okiča, odbornik Fran Žuran iz Gradišča, ki je bil pevec in igralec, Martin Milošič, godec družstvene godbe, in Fran Vidovič iz Gradišča. Mnogo pa se jih pogreša, ki ne ve nikdo zanje. Iz naše župnije je že okoli 18 mrtvih.

Zalostna novica. Iz Frami po-

ročajo: Te dni nas je pretresla žalostna novica, da je padel eden naših najboljših fantov Fran Vihar iz Frami. Starši se ne morejo utolažiti, vsi, ki smo ga poznali, ne moremo verjeti to. Bil je dika in ponos naših fantov, upanje izbornega gospodarja, najboljši sin svojih starišev, naroden, delaven, skrben. Zadnje pismo je pisal dne 24. avgusta in dne 28. avgusta je že bil mrtve.

Bridki udarec. Gočova v Slov. gor. Našo Pečovnikovo družino je zadela bridel udarec. Padel je 20. okt. m. l. — a se je šele sedaj dogladno — veleposestnik Vinko Pečovnik. Slutili smo sicer, da ne more biti več med živimi, ker ni bilo toliko časa glasi o njem, a upali smo še vedno. Sedaj je vojaška oblast potrdila smrt. Rajni Vinko zapušča ženo Marijo iz blage družine Družovčeve od Sv. Andraža v Slov. gor. in pet otročičev, mater in tri sestre. Njegov oče je bil svoj čas eden najimunitnejših mož št. lenartskega okraja in tudi na Vinka smo stavili veliko upanje in zaupanje.

Padel je v Galiciji vojak 26. dobrombr. polka Anton Stiglic, doma od Sv. Frančiška. Kot da bi bil slutil, da se bliža njegova zadnja ura, je poslal še zadnje, jako gniljivo pismo svojim starišem, v katerem se od njih poslovja.

Padel je v Galiciji Janez Heršold iz Trbnj ob Dravi. Vzel je žalostno slovo od doma 27. julija 1914. Ravno četrte ure poprej mu je umrl na lepem domu njegov oče. Njegov brat je tudi pri vojakih. "In mamka skrbna in ljube sestre še upajo zdaj; a brat jim in sin iz daljnih ravnin ne pride nazaj." (Gregoričič).

Padel je na južnem bojišču viničarski sin Friderik Donko iz St. Ilja v Slov. gor.

Padel na severu. Sv. Jurij ob Ščavnici. Zelo nas je pretresla žalostna novica, došla s severnega bojišča, da je zopet padel eden naših najboljših fantov, Jakob Herman iz Okoslavce, še komaj 20 let star. Ko se je 9. avg. že nagibalo solnce proti zatonu ter je že ponehalo ljuto sovražno streljanje in hobenje topov, baš ko se je hotel spočiti od ljutega boja, je priletela ruska krogla in v hipu je bilo uničeno mlado življenje. Se prejšnji dan, 8. avg., je pisal svojim starišem, da se bodo v kratkem videli, ko z Rusi naredi konec, a je bilo ravno narobe, Rusi so naredili z njim konec. Služil je pri celjskem 87. polku, 8. stot.

Padel je na južnem bojišču Fr. Koebek iz Krčevine. Bil je vzoren mladenič, vse ga je rado imelo. **Padel.** Sv. Križ pri Mariboru. V bitki pri Grodeku v Galiciji je padel vrlji kmečki sin Rudolf Harh, podmače Vrablov Rudi, ki bi naj postal enkrat na domačiji gospodar.

Padel. Sv. Andraž v Slov. gor. Tudi pri nas že štejejo marsikatero moža in mladeniča, ki je postal žrtev grozne vojne. Eden izmed poslednjih je bil Fran Cobelj, priden mladenič iz ugledne hiše Janeza Cobelja v Erjavcih. Rojen je bil leta 1894 in je služil pri celjskem polku št. 87. Ko je bil na predstraži nekje na italijanskem bojišču, mu ješla sovrážna krogla skozi trebuh in v nekaj urah je umrl.

Padel. Iz Ljutomer. Na severnem bojišču je padel od ruske krogle v prsi zadet mladenič Jakob Novak od 87. pešpolka, 2. stotinja, iz Vogričeve, župnije ljutomerške. Škoda zavednega slovenskega fanta.

Umrl je Alojzij Vollmaier, vojak 47. pešpolka, sin uslužbenca Cirilove tiskarne v Mariboru Jožefa Vollmaierja. Umrl je se bojeval v Galiciji in je bil v obe nogi ranjen. Pokopan je bil v vojaško častjo na Pobrežju.

Umrl je v Ljubljani infanterist Dominik Kramberger iz Ljutomer.

Umrl je v Karlovcu na Hrvatskem vojak spodnještajerskega pešpolka Josip Snajder, doma iz Brebrovka v ormoškem okraju.

Utonil. Iz Ptuj se poroča: Sin tukajšnjega sodarja Fiana je utonil v Dravi. Oče se nahaja na bojišču. Sin je tudi pri naboru bil spoznan za sposobnega.

Invalid. Sv. Benedikt v Slov. gor. Fran Šuman iz Bačkove, ki je služil pri 3. tirolskem polku cesarskih strelcev, leži sedaj kot invalid v vojaški bolnišnici v Brnu na Moravskem. Ruska topovska krogla mu je odtrgala levo nogo.

Jako nevarno je zbolel na južnem bojišču enoletni prostovoljec Josip Tolčič iz Pivole pri Mari-

boru; tako je sporočil v Hoče kadet Mihael Zafošnik.

7 sinov v vojni. Sv. Lenart nad Laškim. V naši župniji se nahajata previzkarja Janez in Mica Čalozina, ki imata 7 sinov v vojni. Vsi so družinski očeti. Tudi osmi sin bi moral iti v vojno, ako bi bil doma, pa je v Ameriki. Oče in mater žalibog še dosedaj nista dobila od vlade nobene podpore, ki bi ji imala vsaj nekoliko lajšala njih uboštvo.

Preiskava. V noči od 19. na 20. sept. je pred delavnico mariborskega kamnoseka stal na straži vojak, ki je stražil železnico progo. V hipu mu je priletel v glavo kamen in vojak je oddal strel v smeri, iz katere je priletel kamen. Ker je bilo temno, ni sicer zadela krogla storilec, pač pa je predrila skozi okno v stanovanje nadrevidenta južne železnice Wagnerja, je odletela od podvoja in se zarila v neposredni bližini Wagnerja v tla. Komaj za las je manjkalo, da krogla ni z delo revidenta. Zadevo preiskuje oblast.

V franciskanskem samostanu v Mariboru so sedaj namesto ranjencev, kateri so odšli, nastanjeni lahko oboleli vojaki mariborske garnizije.

Umrl je v Peklu pri Poljčanah gostilničar in župan Jožef Baumann, star 59 let. Rajni je bil protestant.

Nenadoma je umrl 18. sept. Al. Schönwetter, posestnik v Selnici ob Muri, star 61 let. Rajni je bil dolga leta član občinskega zastopa in krajnega šolskega sveta.

Umrla je v radgonski bolnišnici po dolgi in mučni bolezni Neža Vozlič roj. Trepljar iz Ljutomer. Truplo so prepeljali v Ljutomer, kjer so je položili k večnemu počitku.

Umrla je nagloma v Pavlovcih pri Ormožu Marija Trstenjak, žena kovaškega mojstra. Umrla za pušča svojega priletnega moža popolnoma osamljenega.

Umrla je v Humu pri Ormožu posestnica Marija Praprotnik. Bila je vseskozi skrbna žena in je tudi vsem naokrog rada prihitala na pomoč v vsaki sili. V njeni rodbini vlada izborni narodni duh in se prebirajo slovenski časopisi in knjige.

Mrtvo žensko truplo so izvlekli iz Drave v Bistrici pri Lembachu. Dognalo se je, da je utopljena Lucija Štrukelj iz Pale. Govori se o njej, da je še 16. avg. skočila v vodo in šele sedaj so jo dobili.

Eno krono kazni mora plačati v vlaku, kdor si v Poljčanah ali v Konjicah ne dobi karto-voznico na postaji. Na drugih postajah se gre na vlak in se dobi voznico v vlaku.

Župnijski izpit je napravil Ferdinand Žgank, kaplan v Dobju pri Planini.

Mojstersko delo. Sv. Križ pri Mariboru. Na kvaterno nedeljo 19. sept. ko obhajamo god povišanja sv. križa, je o. Filip za našo župnijsko cerkev slovesno blagoslovil nov križev pot, mojstersko delo našega domačega umetnika Ivana Sojca v Mariboru, ki mu dela vso čast.

Koruzna moka in petrolej primanjkuje. V Mariboru se je pojavilo veliko pomanjkanje koruzne moke. Trgovci pravijo, da je stara koruza popolnoma pošla. Tudi petroleja zelo primanjkuje.

Koruzna in oves. Namestnija naznanja: Med prebivalstvom je razširjeno mnenje, da sme kmečki posestnik popolnoma prosto razpolagati z novimi koruznimi pridelki. To naziranje je napačno. Po cesarski naredbi z dne 21. junija 1915 so se vse zaloge žita vseh vrst (pšenica, pira, rž, ječmen, oves, koruza, ajda) zaplenile na korist države. Določila te cesarske naredbe so se popolnoma veljavi. Z ministrsko odredbo z dne 21. julija se je kmetovalcem samo dovolilo, da smejo lastno pridelano koruzo uporabljati za krmiljenje živine. Razven tega dovoljuje omenjena cesarska naredba, da sme poljedelec kakor druge vrste žita tako tudi koruzo uporabiti za lastno prehranjenje in oskrbo članov svojega gospodarstva, in sicer po meri, ki je določena po uradnih določilih o uporabi moke in žita. Nasproti temu je vsako drugo razpolaganje čez koruzo, ki jo je poljedelec sam pridelal, posebno pa prodaja in vsaka izmenjava postavno prepovedana in kaznjiva. Koruzo se sme prodajati samo pooblaščenec vojno-žitno-prometnega zavoda, kateri se izkažejo z uradno poverjenimi izkaznicami. Poleg tega se še omenja, da se sme oves pokladati samo konjem, in sicer vsak dan le 1 kg za 1 konja. Vsako krmiljenje ovsu drugi živini je nedopustno in se bo z ozirom na

omejene zaloge ovsu najstrožje kaznovalo.

Grozne pečke za olje. Iz več krajev se poroča, da so grozode pečke pripravne za izdelavo namiznega olja. Pečke se morajo z rešetom ločiti od tropin in dobro posušiti. Paziti se mora, da ne splesnijo. Na Spodnjem Stajerskem se je baje že več mlinarjev izjavilo, da so pripravljene izdelovati olje iz gozdnih pečk. Dne 23. sept. se je vršilo na Dunaju pri poljedelskem ministrstvu posvetovanje vinogradnih strokovnjakov, kako bi se pečke najbolje izrabile.

Bučin olje. Kozjanska podružnica Kmetijske družbe je sprožila sledečo dobro misel, koje udejstvovanje se ne more dovolj tople priporočati vsem kmetovalcem. Razven živl se je v zadnjem času jako podražilo tudi namizno olje. Ker ni izključeno, da ne bomo mogli dobiti namiznega olja tudi ne za drag denar, bilo bi potrebno, da že sedaj mislimo na nadomestilo. Opozarjamo torej na bučino olje, ki je okusno in tudi izdatno. Dasi ravno je to olje že sedaj pri gospodinjah jako priljubljeno in se dobro plačuje, vendar večina kmetovalcev ne uporablja koščice oziroma jedere za izdelovanje olja, ampak koščice pokrmi živini, kar je treba jako obžalovati. Tudi izdelovanje orehovega in makovega olja bi se naj jemalo v poštev.

Slinovka. V nekaterih občinah na Spod. Stajerskem se je zadnji čas pojavila kuga-slinovka. Zoper to nevarno bolezen se priporoča sledeče: Vzame se laneno olje in se segreje; potem se primeša ravno toliko medu kakor olja. Ko se to shladi, se namaže z njim v gobcu okrog jezika najmanj dvakrat na dan. To se stori najlažje, če se kuhališče ovije s plateno cunjico in se pomoči v laneno olje ter se tako namaže. Za parklje se vzame četrta litra vode in tri četrta litra jesiha in naj se pridene ena pest soli. S tem naj se mažejo parklji in noge do kolena najmanj dvakrat na dan. Paziti pa se mora, da se kuga ne prenese. Radi tega si mora dotični, ki je mazal gobec in parklje, roke skrbno umiti. O času bolezni naj se krmi živini seno na kratko zrezano in kuhano repa. Pokazalo se je, da to zanesljivo pomaga.

Vinske cene. Mariborski vinski trgovci ponujajo že sedaj za vinski mošt 20 vin, nad stopnjo sladkorja, nekateri pa 4 vin, za stopnjo. Če se računa, da bo po srednjih legah imel letošnji mošt 16 stopinj sladkorja, bo po slednjem računu (4 vin, za stopnjo) znašala cena za liter mošta, pridelanega v srednjih legah, 64 vin. Po sodbi izkušenih vinogradnikov znaša vrednost letošnjega vina z ozirom na drage delavske moči in izredno velike druge izdatke, na primer za galico, najmanj 7 vin, za stopnjo sladkorja, to je za mošt s 16% 1 K 12 vin. — Na Ogrskem plačujejo letošnji mošt po 80 vin do 1 K 20 vin. liter.

KOROŠKO.

Zalostno poročilo je dobil Primoz Obilenik, tovarniški delavec v Podlublju. Neki tovariš mu naznanja, da je njegov edini sin Jožef Obilenik, star 19 let, padel na italijanskem bojišču. Komaj se je izučil svojega čevlarskega obrta, je bil poklican pod vojno, zastavo, pod katero mu je bila pretrgana nit življenja.

Italijanski ujetniki. Dne 20. sept. so s posebnim vlakom pripeljali v Celovec 140 ranjenih italijanskih vojniških ujetnikov, med katerimi je bilo 13 hudo ranjenih.

PRIMORSKO.

Smrt med begunci. V Ratečah na Gorenjskem je umrla 65letna begunka Ana Gašperšič, rojena Mrakič, posestnica v Čezsoči na Bovškem.

Padel je na italijanskem bojišču dalmatinski visokošolec, jurist Lovro Sisarič.

Odlikovanje. Kadet Ant. Turk, učitelj na Ciril-Metodovi šoli na Blaneh v Gorici, poroča, da je bil že petkrat v boju ter da je bil vsled tega in radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z malo srebrno svetinjo.

Trilaclo objavlja tržaški uradni list za dr. Josipom Jedlowskim, odvetniškim kandidatom v Trstu in dopisnikom zagrebškega "Obzora", rojenim v Kotoru l. 1884., pristojnim v Jaslo v Galiciji, ki je pobegnil v inozemstvo, in ga slednje sodišče e. in kr. armadnega etapnega poveljstva radi hudodelstva proti državni oboroženi sili v smislu § 327. vojaškega kazenskega zakonika.

IŠČE SE

dekleta na šivalne stroje z elektriko. Znanje ni potrebno. Stalno delo, dobra plača. Moderna tovarna blizu brooklynskega mostu. Boss Manufacturing Co., 70 Washington St., Brooklyn, (3-9-11) N. Y.

NAZNANILO.

ANTON BOLE, doma iz Kopri-ve pri Trstu, 39 let star, se nahaja že od 22. marca 1915 v ruskem ujetništvu. Njegov naslov je: Selo Aleksandrovskeje, gubernija Staropolska, Russia. Od doma ni dobil že 11 mesecev nobene vesti in upa, da bodo tem potom izvedeli zanj in mu pisali. V New Yorku se nahajata brat in sestra njegove žene: ŠTEFAN LAVRENCIČ in ALOJZIJA LAVRENCIČ. Njegovi sorodniki so naprošeni, da naj mu pišejo na zgorajomenjeni naslov.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem to popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravljav zanesljivo vsako pošiljo, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravkah vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

MAZNANILO.

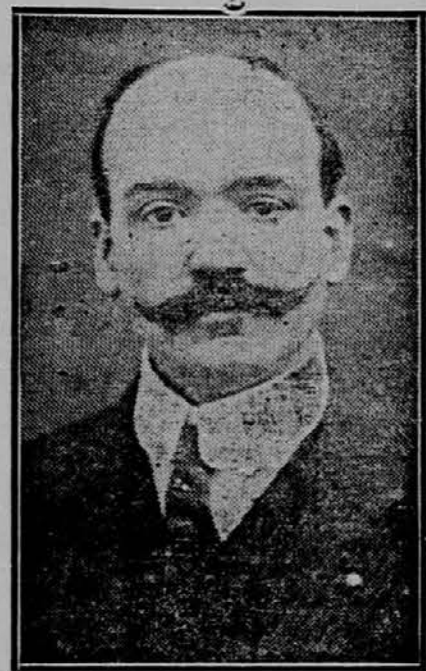
Rojakom v Lorain, Ohio, la o-kolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠ.

ki je pooblaščen pobirati naročeno za list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravištvu Glas Naroda.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠHE,

ki je pooblaščen pobirati naročeno in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se nudi v izhodni Pennsylvaniji.

Upravištvu "Glas Naroda".

Iščem svojega svaka ANDREJA ELIN. Doma je iz Kuteševga pri Ilirski Bistrici. Prosim cenj. rojake, če ve kdo za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se sam oglasi na naslov: Anton Valenčič, Reitz, Pa.

Kje je JOSIP KAUS? Doma je iz Starega trga pri Črnomlju in je po poklicu godec in bartender. Že tri leta nisem nič slišala o njem. Zajedno želim pa tudi izvedeti za JOSIPA MIHELČIČ, ki že tudi eno leto ne vem nič o njem. Prosim ju, da se mi javita. — Lucija Kure, 149 Noll St., Brooklyn, N. Y. (23-10-11)

Iščem brata JOŽEFA in KRISTEL PŠENICA. Doma sta nekje izpod Triglava na Gorenjskem. Meseca julija t. l. sta se preselila od tu na Marianna, Pa. Kdor cenjenih rojakov ve za njih naslov, naj ga mi blagovolji naznaniti, za kar mu bom zelo hvaležen, ali naj se sama javita. — John Ueman, L. Box 19, Penn Station, Pa. (4-6-11)

IŠČEM

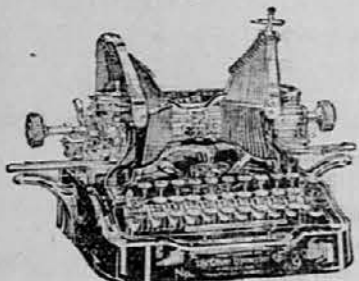
dva krojaška pomočnika, dobro izurjena in krojaški stroki. Plača po dogovoru.

Louis Mazeeh,

P. O. Box 96, Homer City, Pa. (4-6-11)

Nov uzoren pisalni stroj!

The No. 9 OLIVER
The Standard Visible Writer
KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali.

Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta idealni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja mačice pritisnila tipke!

POZOR!

SVARILO!

Najnovejša iznajdba, katere je opaziti na tem stroju, kontrolira vse Oliver. Celo naši prejšnji modeli — slavni kot so bili — niso imeli dvojnega premikača.

Ta daje celo kontrolo 84 črk in znamenj v mala prsta leve in desne roke. In ta vam pusti, da jih pišete le z 28 tipkami, najmanjšim številom na kateremkoli pisalnem stroju.

Pisalci na vse druge stroje lahko rabijo Oliver "9" takoj ter hitreje in lažje.

17 CENTOV NA DAN!

Zapomnite si, da je ta najnovejši Oliver "9" največja vrednost, kar se jo je kdaj dalo v kakem pisalnem stroju. On ima vse prejšnje posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomatični "spacer", 6 in 1/2 unce touch ter dodatno poljubni premikač, izmenjalni trak ter vse najnovejša iznajdbe.

Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po našem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PRINTYPE, ki piše kot tisk.

Se danes pišete za vse posameznosti in bodite med prvimi, ki bodo poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajte, zakaj se poslužuje o tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver pisalnega stroja. Odpošljite dopisnico takoj. Nikahih obveznosti. Veselilo nas bo pojasniti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO.,

310 Broadway,

New York, N. Y.

Zdravje
moč
in
krepost.

ZASTONJ
Zdravniška knjižica
Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je sifilis ali zastrupljanje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, sementok, mehurne in ledvične težkoče, nalezljive in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so nerednosti želodca in jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in slične težkoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno rigiranje, nečist jezik, smrdelica sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobariji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenja, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša brezplačna knjižica vam pove dejstva glede teh simptomov in težkoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškemu do zdravja, moči in svežosti, da so zopet možje. Zaloga znanosti je in vsečuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se namravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše težkoče obvladale. Citajte to knjižico, kažipot k zdravju, in okoristite se z njo.

Poslžite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 5 1000, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji: — Poslžite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštne prosto.

Ime

Stev. in ulica ali Box No.

Mesto

Država

Marija Grubbe

Episla J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

(Konec.)

— Ali je on? — je vprašal ter pomigal z glavo proti Soerenu, — ali je on, o katerem sem prorokoval, da bo prišel za menoj?

— Da, on je, — je odgovorila Marija, nekoliko počasi, ker bi najraje molčala.

— Pa on je večji kot sem bil — jaz? — je zopet vprašal ter se vzravnil na sedežu.

— O, to ni nobena primera, vaša milost! — je rekla Marija z igrano kmečko priprostopostjo.

— Da, da, tako je, tako, — je nadaljeval Sti, — midva oba sva se podala, prav tako dobro kot vsak drugi ter sva se prodala usodi za manjšo ceno kot bi kedaj mislila, da bi morala storiti, — vi na ta način, jaz na drugi.

— Da, vaši milosti gre pač dobro? — je vprašala Marija z isto zlagano naivnostjo.

— Dosti dobro, — se je smejal on, — in "dosti dobro" je napol pokvarjeno. Meni gre res dosti dobro — in vam, Marija?

— O hvala, mi smo zdravi in če pustimo delati te zdrave stare kosti, nam ne manjka kruha in zganja.

Prišli so do brega in Sti Hoeg je stopil iz čolna ter se poslovil. — Ljubi Bog! — je rekla Marija ter pomilovalno zrla za njim. — temu so pa peroti pošteno pristigili....

Mirno in enakomerno je potekal čas prebivalcem na Burrehus, z dnevnim delom in dnevnim dobičkom. Vseled ustrajnega posla so se polagoma njih razmere izboljšale in najela sta blažice, ki so opravljali posel prevoznikov. Ona sama pa sta otvorila majhno trgovino in prizidala eno nadstropje na majhno hišo. Preživela sta staro leto ter živela dosetletje v novo in Marija je postala šestdeset, petinšestdeset in oba sta bila zdrava in močna, delavna in skrbna kot da sta v prvi mladosti. Tedaj pa se je zgodilo na njen oseminšestdeseti rojstni dan, da je Soeren z nesrečnim strelom ubil nekega ribiča iz Dragoer, vsled česar je bil aretiran.

To je bil težak udarec za Marijo in posebno jo je tlačila negotovost, kako bo sodba izpadla. Razventega jo je še skrbelo, če bi se morda ne pogrelo stare povesti glede morilnega poskusa na Ano in vse to je povzročilo, da se je pričela Marija hitro starati.

Nekega dne, v pričetku te dobe čakanja, je stopila Marija ven, da sprejme splav, ki je ravno prišel. Na krovu sta bila dva potnika in eden teh, neki potujoči rokodelski pomočnik, je vzbujal vso njegovo pozornost, da se je branil pokazati svojo potovalno knjižico. Zatrjeval je, da jo je že pokazal hlapcem na splavu, ko je prišel na krov. To so pa hlapci zanikali. Ko pa je Marija pomočniku grozila s tem, da bo moral plačati polno pristojbino, če ne dokaže potom knjižice, da je v resnici rokodelski pomočnik, dočim je kot tak upravičen do polovične pristojbine, je popustil ter pokazal knjižico. Ko je bila ta stvar urejena, se je obrnila Marija do drugega potnika, majhnega, suhega človeka, ki je stal bléd in premrazen ob strani, zavil v svojo debelo suknjo. Ta človek je vprašal Marijo z jezinim izrazom, če more dobiti v Burrehus stanovanje in hrano, nakar mu je ona odgovorila, naj si ogleda hišo.

Pokazala mu je majhno kamričo, ki je vsebovala razven postelje in stola tono zganja ter par velikih posod s sirupom in jesihiom.

Na vprašanje Marije je izjavil, da je zapustil Kodanj radi kuge, ki je izbruhnila tam in da hoče ostati tu toliko časa, dokler ne bo bolezen poenotila. Je le trikrat na dan ter ne more trpeti soljenih jedil ter svežepčenega kruha. Drugače pa da je magister, za sedaj alumnus na Borchs kolegiju ter da se piše Holberg, Ludvik Holberg. (Slavni danski pisatelj veseloiger).

Magister Holberg je bil zelo tih mož, ter je izgledal zelo mlad. Pri prvem pogledu nanj bi človek mislil, da je star le osemnajst let. Če se je pa opazovalo njegova usta in njegove roke ter pazilo na izraz njegovega glasu, se je videlo, da mora biti precej starejši.

Bil je zelo zapet, je govoril zelo malo in kakor je bilo videti, še to nerad. Kljub temu pa se ni bal družbe, če se ga je le pustilo v miru ter ga ni nadlegovalo z vprašanji. Očividno mu je delalo veselje opazovati ribiče in potnike, ki so prihajali s čolni ter poslušati njih pogovore. Sploh je rad videl ljudi pri delu, pa naj si bo, da so orali, kosili ali vlekli čolne iz vode. Če pa je zagledal med temu kakega, ki je bil posebno čvrst ter uren pri delu, se je zadovoljno nasmehnil ter dvigal pri tem ramena. Ko je bil nekako mesec dni v Burrehus, se je pričel bližati Mariji Grubbe ali ji je bil dovolil, da se mu je ona približala in večkrat sta sedela v gorkih poletnih večerih ter kramljala po cele ure v gostilniški sobi, koje vrata so bila odprta in odkoder je bilo videti preko blesteče se vodne gladine do otoka Moen.

Nekega poletnega večera, ko je postalo njuno znanstvo že precej staro, mu je povedala Marija povest svojega življenja, katero je končala z boleznim vzdihom, da ji je bil Soeren odvzet.

— Priznati moram, — je rekel Holberg, — da ne morem na noben način razumeti, kako ste mogli dati prednost tako navadnemu konjskemu hlapcu ter beraču pred tako popolnim kavalirjem kot je njegova ekscelencija gospod kraljevi namestnik, katerega vendar vse slavi kot mojstra dvorljivosti in finih manir.

— In če bi bil tako poln tega kot kaka knjiga, bi ne odtehtal niti peresa, posebno ker sem imela do njega tak stud, da sem ga mogla komaj gledati. Da, celo če bi imel vse čednosti in popolnosti angelja, bi naravni gnus odtehtal tudi vse to. Ljubezem do mojega sedanjega moža, ki je tako nenadno vsplamtel, pa pripisujem neki naravni privlačni sili, kateri se nisem mogla ustaviati.

— To je dobro govorjeno. Nam je torej treba vso moralo elega sveta le zložiti v zaboj ter ga poslati na Klek, nakar bi se živel po srčnem nagnenju. Nemogoče je namreč najti nečednost, katere bi se ne moglo nazvati naravne privlačnosti, kateri se človek ne more odtegniti. Najti je namreč ljudi, katerim se studi zmernost in tudi take, katerim je v isti meri zopna resnica in poštenost in ta stud je popolnoma nepremagljiva, pravijo, ter je vsled tega človek, kateremu je lasten, popolnoma nedolžen. Vi ste preveč izobražena, mamica, da bi ne vedela, da je vse to le domišljija ter govorjenje iz blaznice.

Marija ni odgovorila.

— Ali ne vrjate v Boga, mamica, — je nadaljeval magister, — in v večno življenje?

— Bogu bodi hvala in čast, da je temu tako....

— V večno kazen in večno plačilo?

— Jaz vrjamem, da živi vsak človek svoje lastno življenje in umrje svojo lastno smrt. To je moja vera.

— To ni sploh nobena vera. — Ali vrjate v vstajenje?

— Kako naj zopet vstanem? Kot mlado, nedolžno dete, katero sem bila, ko sem prvič prišla med ljudi, ki ni vedelo ničesar, ničesar poznalo ali kot taktat, ko sem bila slavljena in zavidana, kot ljubljenska kralja in kras dvora, ali pa naj vstanem kot stara, uboga in

razdvojena Marija prevoznica? In jaz naj zagovarjam, kar so drugi zagrešili nad otrokom in življenja polno žensko in ali naj bo kdo teh odgovoren zame? Ali mi morete pojasniti to, gospod magister?

— Pa saj ste imela vendar le eno dušo, mamica?

— Tako? — Ali sem jo imela? — je vprašala Marija ter se pogreznila v misli. Pustite, da govorim čisto odkrito z vami, — je nadaljevala čez nekaj časa, — in odgovorite mi, kaj mislite vi. Ali vrjate, da bo Bog onemu, ki je skozi celo svoje življenje grešil proti njemu, ki pa v zadnji uri, ko leži ter se bori s smrtjo, odkrito obžaluje svoje grehe ter se brez pomisleka izroča božji milosti, bolj naklonjen in milostljiv kot pa onemu, ki se je tudi zelo pregrešil proti njemu, ki pa se je tekom številnih let svojega življenja boril ter izpolnjeval svojo dolžnost ter nosil vsako breme brez mrmranja, a nikdar obžaloval v molitvi in kesu svoje prejšnje življenje, ali mislite, da bo Bog temu, ki je živel tako kot se mu je zdelo prav ter brez upanja na zahvalo odstran groba, nemilostljiv ter ga pahnol od sebe, ker se ni nikdar v molitvi obrnil nanj....?

— Na to ne more nihče odgovoriti, — je rekel magister ter odšel.

Nekaj časa pozneje je odpotoval.

Prihodnje leto v avgustu je bila izrečena sodba nad Soeren prevoznikom in glasila se je na tri leta težkega dela v železju na Bremerholm.

Bil je dolgi čas trpljenja in še daljši pričakovanja, a minul je tudi ta.

Soeren se je vrnil, a jetništvo in slabo postopanje je izpodkopalo njegovo zdravje in še predno mu je Marija eno leto stregla, so ga ponesli ven na božjo njivo.

Se celo dolgo, dolgo leto je morala Marija vlačiti svoje življenje. Nato je naenkrat zbolela ter umrla. Tekom cele svoje bolezni ni bila pri pravi zavesti in pridigar ni mogel raditega niti moliti z njo, niti jo pripraviti na smrt.

Nekega solnčnega poletnega dne so jo pokopali ob strani Soerena in preko svetlega zaliva ter kot zlato blestečega polja je pelo ubogo pogrebno spremstvo, trudno vsled vročine in brez misli:

...Odvрни od nas, o Bog, kazni svoje, Šibo, ki nam izbičala telo je. Nas, slabotnih grešnikov v sili, Se usmili....

Ker če bi nas kaznil po zaslužnju Za vse grehe, storjene v življenju, Bi v pekel, strašno pogubljenje šli Mi in vsi....

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, očenci in državljani o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga vso vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodensdett: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Debel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovsk: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretrsko, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vas kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v volah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najboljša ošarjiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumanna Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo na svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bomo slavili knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poslal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli kje križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je fekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Možakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo de obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je upravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in isdajati pravoveljavna potrdila. Bo jakom ga toplo priporočamo. Unravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"We! Bureau of Industries and Immigration" za države New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili osepeljenci, osepajni ali s katerimi se je slabše ravljale.

Besplatno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osepeljeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev strokovnih listkov, upravljalcev, kakipotev in posestnikov zemljin.

Daje se informacije v naravnih jeziki: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanke listine.

Noročniki naj bi se sestali a pri njem na Ellis Island ali pri Large Office.

DEJAVNI DELAVCI
DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 8 East 29th St., odprti vsaki dan od 9 ure jutraj do 5 popoldne in sredo stavek od 8 do 12, 1915.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno načelo za karkoli in močnejše in močnejše, kakor tudi za močnejše in močnejše. Ako se radi to marilo, zavezo v 6 tednih krašni postiti in dolgi lasje, kakor tudi močnim krašni hrani in hrani in nebo do odpadati in ne odpasti. Revmatizem, kosti ali trzanje v rokah, nožah in krčev v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bole, ture, kraste in grizate, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblina v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez tveganja rabil, mu jamšam za \$5.00. Pisite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAMES WARREN,
409 E. 24th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
GLAS NARODA" NAJVEČ
KOTEMENI DNEVNIK V EDE
SERIJAM.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 70th straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov

na 5 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se jih lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več resnimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki količini HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 498 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba izgasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do 10. brega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedit zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev (sorodnikom in znancem v staro domovino.)

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.